

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.410.004.02.2022

Aleksander Kornatowski
Dyrektor
Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej
Ul. Grzybowska 80/82
00-844 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.129.2022 Komisji Rozstrzygającej
w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 18 października 2022 r.

P/22/032 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej realizowane
przez samorządy województw

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej Ul. Grzybowska 80/82, 00-844 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Aleksander Kornatowski, Dyrektor, od 1 lutego 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Artur Pozorek, Dyrektor, od 1 sierpnia 2017 r. do 31 stycznia 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Ustalania i przekazywanie środków na realizację zadań 2. Dotowanie zadań oraz osiąganie zakładanych celów 3. Nadzór i kontrola nad wydatkowaniem środków
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontrolerzy	1. Sonia Kubica, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/35/2022 z 20 maja 2022 r. 2. Konrad Kostępski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/25/2022 z 27 kwietnia 2022 r.

(akta kontroli str. 1-4)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie³ wspierało realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych⁴ poprzez: dofinansowanie robót budowlanych⁵, dotyczących obiektów służących rehabilitacji; dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej⁶ oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. W latach 2019-2021 na powyższe zadania wydatkowano 50 931,2 tys. zł, w tym 46 531,6 tys. zł stanowiły środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych⁷ przekazane wg algorytmu. Zainteresowanie beneficjentów możliwością realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej znacząco przewyższało możliwości wynikające z przekazanych przez PFRON na podstawie algorytmu środków⁸.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Centrum na bieżąco monitorowało zapotrzebowanie na poszczególne rodzaje wsparcia, jednak w roku 2019 nie zapewniało finansowania działalności zakładów ze środków własnych samorządu. Umowy z beneficjentami przygotowano w sposób zapewniający możliwość sprawowania skutecznej kontroli nad wydatkowaniem środków.

¹ Dz.U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: MCPS lub Centrum.

⁴ Dalej: ON.

⁵ Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami ON, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów (dalej: roboty budowlane).

⁶ Dalej: ZAZ lub zakłady.

⁷ Dalej: PFRON.

⁸ W ramach zadań zleczanych złożono 416 ofert na kwotę 16 717,3 tys. zł, a zawarto 144 umów o wartości 5556,3 tys. zł. W ramach robót budowlanych odpowiednio: 51 i 64 530,6 tys. zł oraz 22 i 17 387 tys. zł.

W latach 2019-2021 MCPS dofinansowało koszty tworzenia dwóch oraz działania dziesięciu ZAZ na łączną kwotę 27 042,1 tys. zł, w tym 3331,5 tys. zł ze środków własnych województwa. Natomiast w roku 2019 oraz w latach wcześniejszych MCPS nie przyznawał dofinansowania na działanie zakładów ze środków własnych samorządu. W kontrolowanym okresie 113 ON opuściło ZAZ, z tego jedynie 13 znalazło zatrudnienie poza zakładem, który opuściły. Wynikiem utworzenia nowych ZAZ było zwiększenie zatrudnienia ON w zakładach o 8,3% (z 290 w 2019 r., 298 w 2020 r. do 314 w 2021 r.). Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie dofinansowania tworzenia i działania ZAZ, polegających m.in. na: nieterminowym powiadamianiu przez MCPS wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia wniosków i długotrwałym rozliczaniu przyznanego dofinansowania oraz w jednym przypadku procedowaniu wniosku zaktualizowanego po terminie, sposób realizacji zadań przez MCPS pozwalał na zachowanie ciągłości działania zakładów na terenie województwa mazowieckiego⁹ oraz tworzenie nowych.

W ramach robót budowlanych, realizowano 26 inwestycji, na łączną kwotę 17 341,9 tys. zł. Ponadto dofinansowano – w łącznej kwocie 5556,3 tys. zł – 144 zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej ON realizowanych przez fundacje i organizacje pozarządowe o zasięgu regionalnym. Zadaniem tymi objęto łącznie 8386 ON (97,7% planowanych), a stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz fundacjami i polegały m.in. na: niewskazaniu w umowach danych wymaganych w obowiązującym wzorze, omyłkach w rozliczeniach dotacji (niemające wpływu na kwotę dotacji) oraz powiadomieniu organizacji o rozliczeniu dotacji, przed jej formalnym rozliczeniem.

W latach objętych kontrolą MCPS prawidłowo ustalało i przekazywało środki PFRON, a sposób prowadzenia ewidencji księgowej umożliwiał identyfikację kosztów obsługi. Na rok 2019 w MCPS nie opracowano rocznego planu audytu i nie realizowano zadań w tym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Ustalanie i przekazywanie środków na realizację zadań

Zadania samorządu województwa mazowieckiego określone ustawami w zakresie polityki społecznej, w tym realizowane na podstawie art. 35 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹¹ wykonywała wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna – MCPS, powołane uchwałą nr XVI/66/99 Sejmiku WM z dnia 30 sierpnia 1999 r. Zgodnie ze statutem MCPS, nadzór nad działalnością Centrum sprawował Zarząd WM¹².

(akta kontroli t. 1, str. 17-27)

1.1 Wojewódzka Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych

W latach 2019-2021, przy Marszałku WM, funkcjonowała Wojewódzka Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych¹³. Do składu Wojewódzkiej Społecznej Rady do spraw Osób

⁹ Dalej: WM.

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 573, ze zm. Dalej: ustawa o rehabilitacji.

¹² § 3 ust. 3 (uchwała nr 277/17 Sejmiku WM z dnia 19 grudnia 2017 r.) oraz § 2 ust. 3 (uchwała nr 236/19 Sejmiku WM z dnia 17 grudnia 2019 r.).

¹³ Zgodnie z dyspozycją art. 44a ust. 1 ustawy o rehabilitacji i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 560). Dalej: rozporządzenie w sprawie organizacji rad społecznych.

Niepełnosprawnych¹⁴, w poszczególnych kadencjach, powoływano¹⁵ po siedem osób będących przedstawicielami działających na terenie WM organizacji pozarządowych oraz jednostek samorządu terytorialnego. Postępowania w sprawie naboru kandydatów do Rady poprzedzone były ogłoszeniami Marszałka WM opublikowanymi w Dzienniku Urzędowym WM. Zgodnie z wymogiem określonym w § 11 rozporządzenia w sprawie organizacji rad społecznych, w każdym kwartale 2019 r. odbywały się posiedzenia Rady¹⁶. Natomiast w 2020 r. i 2021 r. częstotliwość ta nie została zachowana, tj. posiedzenia Rady nie odbyły się w czwartym kwartale 2020 r.¹⁷ oraz w pierwszym kwartale 2021 r.¹⁸ Przewodniczący Rady wyjaśnił, że powodem była duża liczba bieżących zadań części członków Rady spowodowana pandemią COVID-19 oraz absencją chorobową.

(akta kontroli t. 1, str. 124-143, 147-210)

Zgodnie z wymogiem określonym § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie organizacji rad społecznych na każdy rok objęty kontrolą opracowywane były plany pracy Rady oraz corocznie sporządzane były sprawozdania z jej działalności. W okresie objętym kontrolą Rada opiniowała m.in. propozycje uchwał Zarządu WM w sprawie określania zadań, na które przeznaczane były środki PFRON przyznawane wg algorytmu.

(akta kontroli t. 1, str. 118-123, 144-146)

1.2 Wojewódzki program dotyczący wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021

Opis stanu faktycznego

Realizując obowiązek wynikający z art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹⁹ oraz art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji, uchwałą nr 2079/304/17 z 27 grudnia 2017 r. Zarząd WM przyjął Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudnienia Osób z Niepełnosprawnych w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudnionych Osób Niepełnosprawnych w WM na lata 2017-2021²⁰: wykonanie uchwały powierzył pełniącemu obowiązki Dyrektora MCPS.

(akta kontroli t. 3, str. 552-762)

Program na lata 2017-2021, został opracowany na podstawie Strategii Rozwoju WM do roku 2030 Innowacyjne Mazowsze²¹ oraz stanowił rozszerzenie zapisów²² Strategii Polityki Społecznej WM na lata 2014-2020²³. Zawierał siedem celów strategicznych, w ramach których wyodrębniono 28 celów operacyjnych. Ponadto zawierał zadania, formy ich realizacji i oczekiwane rezultaty. Wskazano w nim również realizatorów zadań oraz ich partnerów. Wyznaczono 91 wskaźników oceny efektu celów operacyjnych jednak nie wskazano metod ich pomiaru (liczbowy, wynikowy) i nie wskazano ich docelowych wielkości. W Programie na lata 2017-2021 nie określono planu finansowego oraz zakładanych (potencjalnych) kosztów jego realizacji. Określone zostały tylko potencjalne źródła finansowania, takie jak: środki budżetowe WM, środki PFRON będące w dyspozycji WM, innych jednostek samorządu terytorialnego, UE w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, Funduszu Pracy, Narodowego Funduszu Zdrowia oraz środki pozyskane przez organizacje pozarządowe i inne

¹⁴ Dalej: Rada.

¹⁵ Zarządzeniem nr 152/16 Marszałka WM z dnia 12 stycznia 2016 r. w sprawie powołania Członków Wojewódzkiej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz zarządzeniem nr 184/19 Marszałka WM z dnia 9 grudnia 2019 r. w tej samej sprawie.

¹⁶ W 2019 r. posiedzenia Rady odbyły się w dniach: 18 stycznia, 15 marca, 10 maja, 22 czerwca, 30 sierpnia, 25 października.

¹⁷ W 2020 r. posiedzenia Rady odbyły się w dniach: 10 stycznia, 6 marca, 26 czerwca, 24 września.

¹⁸ W 2021 r. posiedzenia Rady odbyły się w dniach: 28 maja, 11 czerwca, 16 lipca, 22 października.

¹⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, ze zm.

²⁰ Dalej: Program na lata 2017-2021 lub Program.

²¹ Przyjętej uchwałą nr 158/13 Sejmiku WM z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Strategii Rozwoju WM do 2030 r.

²² Celami rekomendowanymi w ww. Strategii do niniejszego Programu były zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej ON poprzez zidentyfikowane i zintegrowane instrumenty aktywizacji zawodowej, społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej; rozwój usług środowiskowych w ramach procesu deinstytucjonalizacji wzmacniających samodzielność ON ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia liczby asystentów ON.

²³ Przyjętej uchwałą nr 218/14 Sejmiku WM z dnia 3 listopada 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Polityki Społecznej WM na lata 2014-2020.

organizacje pożytku publicznego. Szczegółowy opis oceny realizacji Programu przedstawiono w pkt 3.3 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli t. 3, str. 683-762)

1.3 Uchwały Sejmiku WM dotyczące podziału środków przekazanych wg algorytmu na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy o rehabilitacji

Opis stanu faktycznego

MCPS realizowało zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, a także przygotowywało projekty uchwał dla Sejmiku WM wraz z uzasadnieniem przyjętego podziału środków otrzymanych na podstawie algorytmu z PFRON. Każdorazowo podział środków²⁴ dokonywany był zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy o rehabilitacji, w drodze uchwały Sejmiku WM w sprawie określenia zadań oraz wysokości środków przeznaczonych na ich realizację w ramach podziału środków finansowych pochodzących z PFRON, po wcześniejszej opinii Rady²⁵. Finansowane ze środków PFRON oraz środków własnych zadania, służyły realizacji celów Programu na lata 2017-2021.

- 1) W 2019 r. uchwałą nr 39/19 Sejmiku WM z dnia 19 marca 2019 r. określono kwoty na poszczególne rodzaje zadań, tj. na dofinansowanie:
  - robót budowlanych w wysokości 5539,2 tys. zł;
  - kosztów tworzenia i działania ZAZ w wysokości 6143,5 tys. zł (zmniejszone do kwoty 6130 tys. zł – na podstawie uchwały nr 219/19 z dnia 16 listopada 2019 r.);
  - zadań zleczanych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej ON fundacjom oraz organizacjom pozarządowym²⁶ w wysokości 1300 tys. zł.
- 2) W 2020 r. uchwałą nr 69/20 Sejmiku WM z dnia 19 maja 2020 r. przyznano środki na dofinansowanie:
  - robót budowlanych w kwocie 7549 tys. zł (zmniejszono do kwoty 6882,4 tys. zł – na podstawie uchwały nr 139/20 z dnia 13 października 2020 r.);
  - kosztów tworzenia i działania ZAZ w wysokości 8346 tys. zł (zwiększono do kwoty: 9012,7 tys. zł – na podstawie uchwały nr 139/20 z dnia 13 października 2020 r.);
  - zadań zleczanych w wysokości 1066,5 tys. zł.
- 3) W 2021 r. uchwałą nr 42/21 Sejmiku WM z dnia 20 kwietnia 2021 r. przyznano środki na dofinansowanie:
  - robót budowlanych w kwocie 5619,7 tys. zł (zmniejszono do kwoty 5582 tys. zł – na podstawie uchwały nr 129/21 z dnia 12 października 2021 r.);
  - kosztów tworzenia i działania ZAZ w wysokości 8761,6 tys. zł (zwiększono do kwoty 8788,9 tys. zł – na podstawie uchwały nr 129/21 z dnia 12 października 2021 r.);
  - zadań zleczanych w wysokości 3306,1 tys. zł (zwiększono do kwoty 3316,4 tys. zł – na podstawie uchwały nr 129/21 z dnia 12 października 2021 r.).

W latach 2020-2021, na podstawie art. 68 gh ustawy o rehabilitacji, ze środków PFRON będących w dyspozycji WM zwiększono dofinansowanie w zakresie kosztów działania ZAZ z powodu trudnej sytuacji spowodowanej pandemią COVID-19.

(akta kontroli t. 7, str. 1-35)

1.4 Wydzielony rachunek bankowy

Opis stanu faktycznego

Na potrzeby realizacji zadań, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 5, 6 oraz art. 36 ust. 2 ustawy o rehabilitacji, MCPS posiadało wyodrębniony rachunek pomocniczy, na który w okresie objętym kontrolą, PFRON przekazywał środki przyznane według algorytmu. Z wydzielonego rachunku MCPS przekazywało ww. środki do beneficjentów wsparcia. Wskazany rachunek bankowy wykorzystywany był wyłącznie do obsługi transakcji dokonywanych w ramach przepływów środków Funduszu przeznaczonych na realizację ww. zadań.

²⁴ Z PFRON, określony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1605, ze zm.), dalej: rozporządzenie w sprawie algorytmu.

²⁵ Zgodnie z art. 44a ust. 2 pkt 4 ustawy o rehabilitacji.

²⁶ Dalej: zadania zleczane.

MCPS składał do PFRON wnioski o przekazanie środków. Zawierały one informację o środkach: otrzymanych w danym roku, wydatkowanych na określony dzień, pozostających na rachunku bankowym oraz planowany miesiąc wypłaty zamawianych środków.

(akta kontroli t. 7, str. 57-76)

1.5 Wyodrębniona księgowość

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą wszystkie koszty obsługi zadań realizowanych ze środków przekazanych przez PFRON wg algorytmu ponoszone były na podstawie ustalonych w planie finansowym MCPS środków na ten cel. W latach 2019-2021 zabezpieczono środki finansowe w rocznej wysokości 323 tys. zł i sukcesywnie w ciągu roku zwiększano je do poziomu 2,5% faktycznie wydatkowanych środków.

Wydatkowanie środków na obsługę przedstawiało się następująco:

- w 2019 r. wydatkowano łącznie 322,8 tys. zł, w tym: na wynagrodzenia i pochodne w wysokości 294,6 tys. zł; 27 tys. zł na zakup materiałów i wyposażenia; 1,3 tys. zł na koszty postępowania sądowego (2,5% wykorzystanych środków algorytmu);
- w 2020 r. wydatkowano łącznie 323 tys. zł (w całości na wynagrodzenia i pochodne – 1,4% wykorzystanych środków algorytmu);
- w 2021 r. wydatkowano łącznie 422,2 tys. zł (w całości na wynagrodzenia i pochodne – 2,4% wykorzystanych środków algorytmu).

Wszystkie koszty obsługi zadań zostały poniesione oraz zaksięgowane na wyodrębnionym koncie pomocniczym 136-05 – PFRON – koszty obsługi. Dowody księgowe dokumentujące koszty obsługi zadań spełniały warunki określone w art. 21 oraz art. 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁷, a w opisie wskazano jako źródło finansowania – środki PFRON.

Wskazania analitycznych kont księgowych ewidencjonujących koszty obsługi zadań były zgodne ze sprawozdawczością przekazywaną do PFRON.

(akta kontroli t. 7, str. 51-56, 77-92, 197-212)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

MCPS prawidłowo ustalało i przekazywało środki na rehabilitację zawodową i społeczną ON. Przygotowywało projekty uchwał dla Sejmiku WM wraz z uzasadnieniem przyjętego podziału środków. Każdorazowo podział dokonywany był zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy o rehabilitacji. Finansowane ze środków PFRON oraz ze środków samorządu zadania służyły realizacji części celów Programu na lata 2017-2021. Zapotrzebowanie na środki było rzetelnie ustalane, a środki prawidłowo przekazywane. Ponoszone wydatki ewidencjonowane były w sposób umożliwiający ich identyfikację w księgach rachunkowych jednostki, zaś koszty obsługi zadań realizowanych ze środków PFRON zostały faktycznie poniesione i nie przekraczały progu 2,5%. W Programie na lata 2017-2021 nie określono planu finansowego i zakładanych (potencjalnych) kosztów jego realizacji. Natomiast określono jedynie potencjalne źródła jego finansowania.

OBSZAR

2. Dotowanie zadań oraz osiągnięcie zakładanych celów

2.1 Zadania realizowane przez samorząd województwa na rzecz osób niepełnosprawnych

Opis stanu faktycznego

W latach 2019-2021 MCPS realizowało zadania na rzecz rehabilitacji osób niepełnosprawnych określone art. 35 ust. 1 pkt 5, 6 i 36 ust. 2 ustawy o rehabilitacji i wynikające z Wojewódzkiego Programu na lata 2017-2021. Na zadania zaplanowano łącznie 52 476,1 tys. zł²⁸, z czego: 47 819,3 tys. zł²⁹ miały stanowić środki przyznane przez PFRON na podstawie algorytmu, 1068,2 tys. zł koszty obsługi oraz 3588,6 tys. zł środki własne samorządu. W kontrolowanym okresie PFRON faktycznie przekazał do MCPS środki

²⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm. Dalej ustawa o rachunkowości.

²⁸ 13 493,3 tys. zł w 2019 r., 18 873,1 tys. zł w 2020 r. oraz 20 109,6 tys. zł w 2021 r.

²⁹ 13 170,4 tys. zł w 2019 r., 16 961,6 tys. zł w 2020 r. oraz 17 687,4 tys. zł w 2021 r.

w łącznej wysokości 46 740,1 tys. zł³⁰ na realizację zadań oraz 1169,2 tys. zł na pokrycie kosztów obsługi. W latach 2019-2021 wydatkowano 50 931,2 tys. zł, z czego: 46 531,6 tys. zł³¹ stanowiły środki PFRON na realizację zadań ustawowych, 1068,1 tys. zł koszty obsługi, a 3331,5 tys. środki własne.

(akta kontroli t. 2, str. 577-579; t. 7, str. 93-196)

Wykorzystanie środków PFRON będących w dyspozycji WM przekazanych wg algorytmu na poszczególne zadania kształtował się następująco:

- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania ZAZ: podpisano 61 umów/aneksów o dofinansowanie na łączną kwotę 27 042,1 tys. zł³² (do dnia zakończenia kontroli MCPS rozliczyło zadania na kwotę 16 994,3 tys. zł, tj. 16%);
- dofinansowanie robót budowlanych – zrealizowano inwestycje budowlane dofinansowane ze środków PFRON w kwocie 17 387 tys. zł (do dnia zakończenia kontroli rozliczono dofinansowanie w wysokości 17 341,9 tys. zł);
- dofinansowanie zadań zleczanych – udzielono dofinansowania w ramach 144 pozytywnie rozpatrzonych wniosków na łączną kwotę 5823,3 tys. zł (do dnia zakończenia kontroli MCPS rozliczyło zadania w kwocie 5538,6 tys. zł).

(akta kontroli. t. 2, str. 577-579; t. 8, str. 1-2)

Efektami udzielonego wsparcia było:

- w ZAZ, nastąpiło zwiększenie zatrudnienia ON o 8,3% (z 290 w 2019 r., w tym 39 w nowopowstałych ZAZ, 298 w 2020 r. do 314 w 2021 r., w tym 16 w nowopowstałych);
- zrealizowano 21 inwestycji budowlanych służących rehabilitacji ON oraz pięć pozostawało w trakcie realizacji (łączna wartość realizowanych umów dofinansowania w kontrolowanym okresie wyniosła 17 387 tys. zł);
- zadaniami zleconymi objęto 8386 ON (z 8579 planowanych).

Ponadto MCPS realizowało niżej wymienione zadania ze środków własnych województwa:

- Konkurs plastyczny dla ON „Mój dom Mazowsze” (koszt w 2019 r. – 29,7 tys. zł);
- Konkursy „Mazowiecka Lady D im. Krystyny Bochenek” (koszt w 2019 r. – 29,3 tys. zł, w 2020 r. – 34,9 tys. zł, w 2021 r. – 125,8 tys. zł);
- Obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych (koszt – 99,5 tys. zł);
- I II Mazowiecki Konwent Pełnomocników ds. Osób Niepełnosprawnych (koszt w 2019 r. – 9,2 tys. zł);
- Spotkanie promujące XX lat działania MCPS na rzecz Osób Niepełnosprawnych (koszt w 2019 r. – 14,8 tys. zł).

(akta kontroli. t. 2, str. 293-298, 619-620)

MCPS podejmowało działania mające na celu ograniczenie wpływu pandemii COVID-19 na rehabilitację zawodową i społeczną, w tym m.in.:

- zwiększenie maksymalnej kwoty zobowiązań samorządu wojewódzkiego do wypłaty w latach 2020 i 2021 środków z tytułu dofinansowania kosztów działalności ZAZ, zgodnie z art. 68 gh ustawy o rehabilitacji;
- aneksowanie umów dotacyjnych o realizację zadań publicznych WM w obszarze „Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych” w związku z ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – z możliwości aneksowania umów skorzystało w 2020 r. 15 zleceniobiorców;
- aneksowanie umów na dofinansowanie robót budowlanych ze względu na wskazywane przez podmioty opóźnienia w harmonogramie robót związane ze skutkami epidemii – z możliwości aneksowania skorzystało dziewięć podmiotów.

(akta kontroli t. 2, str. 293-298)

³⁰ 12 939,6 tys. zł w 2019 r., 16,260 tys. zł w 2020 r. oraz 17 540,5 tys. zł w 2021 r.

³¹ 12 924,1 tys. zł w 2019 r., 16 128,5 tys. zł oraz 17 479 tys. zł.

³² Całość kwoty przeznaczonej na dofinansowanie ZAZ w latach 2019-2021.

W latach objętych kontrolą MCPS nie opracowywało i nie przedstawiało Pełnomocnikowi Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych informacji o prowadzonej działalności.

Jedynie w 2020 r., w związku z prośbą³³ Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych wystosowaną do marszałków województw o przesłanie informacji na temat projektów realizowanych w latach 2016-2020, MCPS przekazało zestawienia zawierające informacje dotyczące projektów zrealizowanych lub przyjętych do realizacji przez samorząd województwa w latach 2016-2020 finansowanych ze środków UE, w których realizowane były działania asystenta osobistego dla ON.

(akta kontroli t. 2, str. 537-553)

2.2 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej

Opis stanu faktycznego

Na koniec 2021 r. na terenie WM funkcjonowało 10 ZAZ, w których zatrudnionych było 314 ON, w tym 191 osób ze znacznym i 123 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Ponadto w 2020 r. MCPS przekazało środki na utworzenie jednego zakładu, który do dnia zakończenia kontroli nie rozpoczął działalności.

(akta kontroli. t. 2, str. 577-579)

W latach 2019-2021 obowiązywały Zasady realizacji zadania pn. „Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej” ze środków finansowych PFRON przekazanych Samorządowi WM, przyjęte uchwałą nr 17/221/13 Zarządu WM z dnia 3 stycznia 2013 r.³⁴. MCPS weryfikowało wnioski o dofinansowanie kosztów tworzenia³⁵ i działania ZAZ pod kątem ich poprawności i kompletności (w tym w zakresie przedmiotu i wysokości dofinansowania oraz spełnienia warunków otrzymania dofinansowania przez organizatora). Zasady ws. ZAZ nie podlegały aktualizacji od dnia ich wprowadzenia w MCPS. Nieprawidłowość opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 537-542; t. 8, str. 2-24)

W okresie objętym kontrolą do MCPS wpłynęło łącznie siedem wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów utworzenia i działania ZAZ złożonych przez trzech organizatorów, z których cztery pozostawiono bez rozpatrzenia w związku z niezuzupełnieniem braków formalnych, jeden wycofano, a dwa objęto dofinansowaniem.

(akta kontroli. t. 2, str. 577-579)

W MCPS za weryfikację wniosków o dofinansowanie kosztów tworzenia i działania ZAZ pod względem prawidłowości planowanych kosztów utworzenia i działania zakładu odpowiadał powołany przez Marszałka WM Zespół ds. ZAZ. Przy weryfikacji wniosków i preliminarzy ww. Zespół uwzględniał w szczególności: wysokość środków PFRON w danym roku, liczbę ON zaliczanych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności oraz wkład organizatora w utworzenie i działanie zakładu.

(akta kontroli t. 8, str. 25-72)

Szczegółowym badaniem objęto próbę dokumentacji dotyczącej trzech wnioskodawców.

Wnioskodawca nr 1 złożył łącznie trzy wnioski o dofinansowanie kosztów utworzenia i działania ZAZ³⁶. Dwa z nich pozostawiono bez rozpatrzenia w związku z niezuzupełnieniem braków wskazanych przez MCPS, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

(akta kontroli t. 8, str. 73-102)

Trzeci z wniosków złożonych przez Wnioskodawcę nr 1 (wpływ do MCPS w dniu 16 marca 2020 r.) został oceniony pod względem formalnym, a MCPS w dniu 17 kwietnia 2020 r. wezwał do jego uzupełnienia. Wnioskodawca nr 1 uzupełnił wniosek z naruszeniem terminu,

³³ Pismo z dnia 5 listopada 2020 r. (znak: BON-II.7423.11.2020.AB).

³⁴ Dalej: Zasady ws. ZAZ.

³⁵ Spośród 11 ZAZ, w dwóch przypadkach wnioski o utworzenie złożone zostały w okresie objętym kontrolą. Tylko w tych przypadkach złożono wnioski o dofinansowanie utworzenia i działania ZAZ na podstawie § 2 rozporządzenia ZAZ. W pozostałych przypadkach corocznie określano w formie aneksu do umowy, na podstawie preliminarzy, wysokość środków z Funduszu na działania zakładu w roku następnym, zgodnie z § 3 ust. 3 tego rozporządzenia.

³⁶ Wnioski nr MCPS-ON/JM/452-31/2019 z dnia 29 marca 2019 r. (bez rozpatrzenia), MCPS.ON/452-60/2019 z dnia 23 grudnia 2019 r. (bez rozpatrzenia) i nr MCPS.ON/452-25/2020 z dnia 16 marca 2020 r. (objęty dofinansowaniem).

o którym mowa w § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ZAZ. Pomimo niedotrzymania terminu, wniosek nie został pozostawiony bez rozpatrzenia, a MCPS nie zaprzestał jego procedowania Nieprawidłowość opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 8, str. 117-130, 131-137)

Wniosek przeszedł pozytywnie ocenę formalną, po czym MCPS uzyskał pozytywną opinię właściwego starosty o potrzebie utworzenie ZAZ. MCPS powiadomił Wnioskodawcę nr 1 o sposobie rozpatrzenia wniosku z naruszeniem trzydziestodniowego terminu. Nieprawidłowość opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 8, str. 160-161, 172-173)

Zgodnie z § 14 ust. 3 Zasad ws. ZAZ, Zespół ds. ZAZ, wydał pozytywną opinię na temat omawianego wniosku oraz sformułował propozycję dofinansowania w wysokości 300 tys. zł (wnioskowana kwota wynosiła 1530,7 tys. zł), która została przyjęta przez Zarząd WM.

(akta kontroli t. 8, str. 163-171)

W dniu 17 września 2020 r. Wnioskodawca nr 1 zrezygnował z utworzenia ZAZ w związku z brakiem wystarczających środków na pokrycie wkładu własnego, przy proponowanej przez MCPS kwocie dofinansowania w wysokości 300 tys. zł (całkowity planowany koszt utworzenia ZAZ oszacowany został na 3741,2 tys. zł). W odpowiedzi na rezygnację, MCPS powiadomiło o możliwości zwiększenia kwoty dofinansowania do co najmniej 900 tys. zł (kwota powstała w związku z oszczędnościami w ramach środków PFRON). Sejmik WM zwiększył kwotę przeznaczoną na dofinansowanie tworzenia i działania ZAZ z 8346 tys. zł do 9012,7 tys. zł, tj. o 666,7 tys. zł. W związku z powyższym MCPS ponownie wystąpiło do właściwego starosty powiatowego o wydanie opinii dotyczącej potrzeby utworzenia ZAZ, po czym Zarząd WM 13 października 2020 r. podjął decyzję o przyznaniu Wnioskodawcy nr 1 dofinansowania na utworzenie ZAZ w wysokości 966,7 tys. zł, które zostało przekazane w 4 grudnia 2020 r.³⁷

(akta kontroli t. 8, str. 175-206)

Wnioskodawca nr 1 w dniu 28 grudnia 2021 r. przesłał do MCPS decyzję Wojewody Mazowieckiego nr 21/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. o przyznaniu statusu zakładu aktywności zawodowej. Tego samego dnia zawniósł do MCPS o przesunięcie terminu rozpoczęcia działalności ZAZ z uwagi na brak zatrudnionych uczestników. Pomimo powziętych informacji o prawdopodobnym niespełnianiu przesłanek do posiadania statusu ZAZ, MCPS nie podjęło w tej kwestii żadnych działań zmierzających do wyjaśnienia stanu faktycznego. Nieprawidłowość opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 8, str. 266-275)

Po analizie przedmiotowej dokumentacji kontrolerzy NIK ustalili, że Wnioskodawca nr 1 nie posiada statusu ZAZ, o czym w trybie art. 51 ustawy o NIK powiadomili Dyrektora MCPS, który podjął działania zmierzające do odzyskania wyłaconych ww. Wnioskodawcy środków w wysokości 966,7 tys. zł. Dodatkowo Dyrektor Centrum został zobowiązany również przez PFRON do zwrotu tych środków. Szczegółowy opis działań podjętych w trybie art. 51 ustawy o NIK zamieszczono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 277-280; t. 9, str. 292-324)

Łączny koszt utworzenia ZAZ³⁸, z uwzględnieniem wszystkich źródeł, wyniósł 2839,7 tys. zł, w tym 966,7 tys. zł ze środków PFRON przekazanych wg algorytmu oraz 1872 tys. zł ze środków własnych organizatora.

(akta kontroli t. 8, str. 229-233)

Wnioskodawca nr 2 złożył w 2021 r. łącznie trzy wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów utworzenia i działania ZAZ³⁹. Jeden z nich został wycofany, jeden pozostawiono bez rozpatrzenia w związku z nieuzupełnieniem braków wskazanych przez MCPS, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

(akta kontroli t. 2, str. 577-579; t. 8, str. 285-298, 300, 313-315, 317-318)

³⁷ Na podstawie umowy nr 67/MCPS/11/2020/PFRON/ON z dnia 20 listopada 2020 r.

³⁸ Zgodnie z dokumentacją rozliczeniową z dnia 11 maja 2021 r., niezatwierdzoną przez MCPS do dnia zakończenia kontroli.

³⁹ Wnioski nr MCPS-ON-IMM/452-13/2021 z 10 marca 2021 r. (wycofany), MCPS.ON_I/MM/452-16/2021 z 10 maja 2021 r. (bez rozpatrzenia) i nr MCPS.ON/MM/452-27/2021 z 8 lipca 2021 r. (objęty dofinansowaniem).

Trzeci z wniosków złożonych przez Wnioskodawcę nr 2 został oceniony pod względem formalnym i nie wymagał uzupełnień. MCPS nie przedkładało wniosku właściwemu staroście w celu uzyskania opinii o potrzebie utworzenia zakładu, gdyż Wnioskodawcą było miasto na prawach powiatu. Zgodnie z § 14 ust. 3 Zasad ws. ZAZ, Zespół ds. ZAZ wydał pozytywną opinię na temat omawianego wniosku oraz sformułował propozycję dofinansowania w wysokości 410,5 tys. zł (tj. we wnioskowanej wysokości, w tym 310,5 tys. zł na utworzenie ZAZ oraz 100 tys. zł na działalność ZAZ), która została przyjęta przez Zarząd WM.

(akta kontroli t. 8, str. 320-347)

Dofinansowanie kosztów utworzenia ZAZ zostało przekazane Wnioskodawcy nr 2⁴⁰ w przyznanej wysokości, z czego Wnioskodawca zwrócił niewykorzystane środki w kwocie 27,8 tys. zł. Na podstawie aneksu nr 1⁴¹ MCPS przekazało Wnioskodawcy nr 2 dotację w wysokości 85,9 tys. zł (ze środków PFRON) przeznaczoną na koszty działania ZAZ. Ponadto MCPS zawarło z Wnioskodawcą umowę o dofinansowanie kosztów działania ZAZ⁴² ze środków samorządu województwa, na podstawie której samorząd przekazał środki w wysokości 17,1 tys. zł.

(akta kontroli t. 8, str. 417-451, 480-514)

Wnioskodawca nr 2 dokonał zwrotu niewykorzystanych na działanie ZAZ środków PFRON w wysokości 2,9 tys. zł oraz środków województwa w wysokości 5,3 tys. zł. W dniu 17 lutego 2022 r. Wnioskodawca złożył sprawozdanie merytoryczne z utworzenia i działalności ZAZ. Do dnia 11 lipca 2022 r. (tj. przez blisko pięć miesięcy) MCPS nie rozliczyło przedmiotowej dotacji. Nieprawidłowość opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 8, str. 453-479, 515-520)

Na koniec 2021 r. liczba osób zatrudnionych w ZAZ ogółem wyniosła 21 osób, w tym 16 uczestników ZAZ (dziewięć ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz siedem z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności).

Łączny koszt utworzenia ZAZ, z uwzględnieniem wszystkich źródeł, wyniósł 632,8 tys. zł, w tym 282,7 tys. zł ze środków PFRON przekazanych wg algorytmu oraz 350 tys. zł ze środków własnych organizatora⁴³. Całkowity koszt działania ZAZ w 2021 r. wyniósł 156,8 tys. zł, w tym ze środków PFRON przekazanych według algorytmu 83 tys. zł oraz ze środków województwa 11,5 tys. zł.

(akta kontroli t. 8, str. 453-456, 471-479)

Wnioskodawca nr 3 prowadził zakład w oparciu o umowę zawartą w 2014 r.⁴⁴ o utworzenie i prowadzenie ZAZ na podstawie wniosku z dnia 4 lutego 2014 r.⁴⁵ Po uzupełnieniu wniosku przez Wnioskodawcę, został on przekazany przez MCPS właściwemu staroście celem uzyskania opinii o potrzebie utworzenia zakładu. Opinia starosty wpłynęła do MCPS w dniu 11 marca 2014 r., jednak pismem wysłanym w dniu 10 kwietnia 2014 r. (tj. po 30 dniach) MCPS poinformowało Wnioskodawcę nr 3 o niepodjęciu decyzji przez Zarząd WM. W dniu 1 sierpnia 2014 r., tj. po kolejnych 113 dniach, MCPS powiadomiło Wnioskodawcę o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku (z naruszeniem trzydziestodniowego terminu). Nieprawidłowość opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 9, str. 1-32, 52-57)

W latach 2019-2021 umowa aneksowana była siedmiokrotnie w zakresie dotyczącym działania ZAZ (trzykrotnie dot. 2019 r.⁴⁶, dwukrotnie dot. 2020 r.⁴⁷, a także dwukrotnie dot. 2021 r.⁴⁸). MCPS na działanie ZAZ przyznało i przekazało ze środków PFRON dofinansowanie w wysokości 682,5 tys. zł w 2019 r. (kwota rozliczona została ostatecznie w wysokości 676,5 tys. zł), 750 tys. zł w 2020 r. (kwota ostatecznie rozliczona wyniosła 671,4 tys. zł) oraz 750 tys. w 2021 r. (środki do dnia zakończenia kontroli nie zostały rozliczone).

⁴⁰ Na podstawie umowy nr 11/MCPS/09/2021/PFRON/ON z dnia 3 września 2021 r.

⁴¹ Aneks nr 1 z dnia 26 listopada 2021 r.

⁴² Umowa nr W/UMWM-UU/UM/ZD/7092/2021 z dnia 10 grudnia 2021 r. oraz aneksu nr 1 z dnia 21 grudnia 2021 r.

⁴³ Zgodnie z dokumentacją rozliczeniową z dnia 17 lutego 2022 r. (umowa nie została rozliczona do dnia zakończenia kontroli).

⁴⁴ Umowa nr 210/2014 z dnia 19 sierpnia 2014 r.

⁴⁵ Wniosek nr MCPS.ON/452-7/2014.

⁴⁶ Aneks nr 10a/210/2014, aneks nr 12/210/2014 oraz aneks nr 14/210/2014.

⁴⁷ Aneks nr 13/210/2015 oraz aneks nr 16/210/2014.

⁴⁸ Aneks nr 17/210/2014 oraz aneks nr 18/210/2014.

Dodatkowo ze środków samorządu w roku 2020 przekazano dofinansowanie w wysokości 190,8 tys. zł na działanie zakładu (ostatecznie rozliczono w pełnej wysokości) oraz 215,4 tys. zł w 2021 r. (ostatecznie rozliczono 191,1 tys. zł).

Całkowity koszt działania ZAZ wyniósł 2687,7 tys. zł w 2019 r., 2602,6 tys. zł w 2020 r. oraz 2770,6 tys. zł w 2021 r.⁴⁹

(akta kontroli t. 9, str. 33-42, 100-135, 144-145, 163-164, 166-241, 283-286)

Sprawozdanie za rok 2019 wpłynęło do MCPS w dniu 16 marca 2020 r., a powiadomienie Wnioskodawcy nr 3 o rozliczeniu nastąpiło w dniu 27 listopada 2020 r. (tj. po 256 dniach), sprawozdanie za 2020 r. wpłynęło do MCPS w dniu 17 marca 2021 r., a powiadomienie o rozliczeniu MCPS wysłało w dniu 13 października 2021 r. (tj. po 210 dniach), sprawozdanie z 2021 r. wpłynęło do Centrum w dniu 14 marca 2022 r., a do dnia 11 lipca 2022 r. nie nastąpiło rozliczenie przyznanego ze środków PFRON dofinansowania. Nieprawidłowość opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 9, str. 136, 146, 151, 165-166)

Liczba osób zatrudnionych ogółem na koniec 2019 r. w ZAZ prowadzonym przez Wnioskodawcę nr 3 wynosiła 38 osób, w tym 30 uczestników ZAZ (18 ze znacznym oraz 12 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności), na koniec 2020 r. i na koniec 2021 r. 38 osób, w tym 30 uczestników (17 ze znacznym oraz 13 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności).

(akta kontroli t. 9, str. 147, 161, 48-51)

W przypadku Wnioskodawcy nr 3, środki PFRON przekazane zostały przez MCPS: na pierwsze półrocze 2019 r., w dniu 28 stycznia 2019 r., tj. 13 dni po terminie określonym w § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ZAZ; na pierwsze półrocze 2020 r., w dniu 17 lutego 2020 r., tj. 33 dni po terminie; na pierwsze półrocze 2021 r., w dniu 22 lutego 2021 r., tj. 38 dni po terminie. Zastępca Dyrektora MCPS wyjaśnił, że dokumentacja niezbędna do przekazania środków wpływała do Centrum z błędami, a środki przekazywane były niezwłocznie po ich poprawieniu i uzupełnieniu przez organizatora.

W okresie objętym kontrolą MCPS przekazało do 11 ZAZ dofinansowanie w łącznej wysokości 27 042,1 tys. zł, w tym 3331,5 tys. zł ze środków województwa (w 2019 r. – 6125,4 tys. zł ze środków PFRON; w 2020 r. – 8960,3 tys. zł ze środków PFRON oraz 1588,5 tys. zł ze środków samorządu oraz w 2021 r. – 8624,8 tys. zł ze środków PFRON oraz 1743 tys. zł ze środków samorządu województwa).

(akta kontroli t. 9, str. 33-44)

W roku 2019 oraz w latach wcześniejszych MCPS nie zabezpieczało i nie przekazywało środków samorządu na pokrycie kosztów działania ZAZ. Nieprawidłowość opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 577-579)

2.3 Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym

Opis stanu
faktycznego

W latach 2019-2021 w MCPS obowiązywały zasady⁵⁰ przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu WM przyznawanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁵¹.

W okresie objętym kontrolą MCPS ogłosiło⁵² i przeprowadziło trzy otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy

⁴⁹ Zgodnie ze sprawozdaniem z dnia 14 marca 2022 r.

⁵⁰ Przyjęte zarządzeniami Marszałka WM: nr 475/18 z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie „Zasad przyznawania i rozliczania dotacji z budżetu WM przyznanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”; nr 192/20 z dnia 2 stycznia 2020 r. w tej samej sprawie; nr 363/21 z dnia 2 lutego 2021 r. w tej samej sprawie. Dalej: zasady przyznawania i rozliczania dotacji.

⁵¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm. Dalej: udppw lub ustawa o działalności pożytku publicznego.

⁵² Na podstawie uchwał Zarządu WM: nr 578/43/19 z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację w 2019 r. zadań publicznych WM w obszarze „Działalności na rzecz osób niepełnosprawnych – zmieniona uchwałą nr 669/46/19 Zarządu WM z dnia 20 maja 2019 r.”; nr 978/142/20 Zarządu WM z dnia 6 lipca 2020 r. w sprawie otwartego konkursu ofert na realizację w 2020 r. niektórych zadań

o działalności pożytku publicznego, na realizację zadań publicznych, ze środków PFRON będących w dyspozycji Wojewody Mazowieckiego, z zakresu działalności na rzecz ON. Konkursy zostały ogłoszone zgodnie z obowiązującymi przepisami wynikającymi z ustawy o działalności pożytku publicznego. Informacje o konkursach każdorazowo były opublikowane w BIP Samorządu WM i MCPS; na stronach internetowych⁵³; na tablicach ogłoszeń w siedzibie MCPS, Urzędu Marszałkowskiego WM oraz ośmiu Delegatur Urzędu Marszałkowskiego⁵⁴. Centrum przeprowadziło konkursy terminowo, z uwzględnieniem wykonania zadań w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad konkurencyjności, uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, zgodnie z zasadami zawartymi w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵⁵.

(akta kontroli t. 2, str. 127-276; t. 4, str. 1-341, 581-618)

W odpowiedzi na ogłoszone konkursy, do MCPS wpłynęło łącznie 344 ofert na kwotę 16 078,2 tys. zł⁵⁶. Na etapie oceny formalnej odrzucono łącznie 37 ofert⁵⁷, m.in. z powodu: niewłaściwego odniesienia do celów realizacji zadania, w tym braku możliwości osiągnięcia celów poprzez zaplanowane działania i ich rezultaty; braku poprawnego wskazania grupy docelowej i/lub właściwego sposobu scharakteryzowania jej potrzeb. Po dokonaniu, przez komisję konkursową, oceny merytorycznej dofinansowaniem postanowiono objąć łącznie 121 ofert na kwotę 5417,4 tys. zł⁵⁸. Na podstawie zawartych 114 umów na realizację zadania publicznego udzielono dofinansowania w łącznej wysokości 5277,8 tys. zł⁵⁹. Do dnia 1 czerwca 2022 r. rozliczono dofinansowanie w łącznej wysokości 5221,7 tys. zł (98,9%).

(akta kontroli t. 2, str. 577-579; t. 4, 85-188, 308-332, 626-667)

MCPS udzielał również dotacji na realizację zadań publicznych o charakterze lokalnym lub regionalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert, w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego. Warunkiem otrzymania dotacji była realizacja zadania w okresie nie dłuższym niż 90 dni, a wysokość dofinansowania nie mogła przekraczać kwoty 10 tys. zł. W latach 2019-2021, w tym zakresie, do MCPS wpłynęły 72 oferty na łączną kwotę 639,1 tys. zł⁶⁰. Na etapie oceny formalnej odrzucono 23 oferty⁶¹. Natomiast po dokonaniu oceny pod względem merytorycznym ocenę negatywną otrzymało kolejnych 18 ofert. Dofinansowaniem objęto 30 zadań na łączną kwotę 278,5 tys. zł⁶². Do dnia 6 czerwca 2022 r. rozliczono dofinansowanie w łącznej wysokości 260,8 tys. zł (tj. 93,6%).

(akta kontroli t. 2, str. 577-579; t. 4, 594-595, 626, 668-691)

Badaniem objęto dokumentację czterech rozliczonych przez MCPS zadań⁶³. Stwierdzono, że dokumenty zawierały wszystkie elementy wymagane dla zlecenia i oceny wykonania zadania publicznego, przewidziane w ustawie o finansach publicznych, udppw i rozporządzeniach o wzorach dokumentów, o których mowa w art. 19 udppw. Wyjątek stanowił brak, we wszystkich czterech umowach zawartych o realizację zadania publicznego, nr PESEL osób reprezentujących zleceniobiorców, co było niezgodne z wymogami zawartymi we wzorach

---

publicznych WM w obszarze „Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych”; nr 913/236/21 Zarządu WM z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie otwartego konkursu ofert na realizację w 2021 r. zadań publicznych WM w obszarze „Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych”.

⁵³ www.mazovia.pl; www.dialog.mazovia.pl zakładka "Konkursy ofert".

⁵⁴ Delegatury w: Ciechanowie, Ostrołęce, Piasecznie, u, Radomiu, Siedlcach, Wołominie i Żyrardowie.

⁵⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm. Dalej: ustawa o finansach publicznych.

⁵⁶ W 2019 r. wpłynęły 154 oferty na kwotę 4672,5 tys. zł; w 2020 r. wpłynęło 75 ofert na kwotę 2549,8 tys. zł; w 2021 r. wpłynęło 115 ofert na kwotę 8855,9 tys. zł.

⁵⁷ Odpowiednio: 34, 3, 0.

⁵⁸ Tj.: w 2019 r. 47 ofert na łączną kwotę 1248,9 tys. zł (co stanowiło 96,1% przyznanego limitu środków na dofinansowanie); w 2020 r. 27 ofert na łączną kwotę 866,5 tys. zł (81,23%); w 2021 r. 47 ofert na łączną kwotę 3302 tys. zł (99,9%).

⁵⁹ Tj.: w 2019 r. 44 umowy na łączną kwotę 1204,88 tys. zł; w 2020 r. 23 umowy na łączną kwotę 770,92 tys. zł, w 2021 r. 47 umów na łączną kwotę 3302 tys. zł.

⁶⁰ W 2019 r. wpłynęło 29 ofert na kwotę 259,9 tys. zł; w 2020 r. wpłynęło 40 ofert na kwotę 354,9 tys. zł, w 2021 r. wpłynęły 3 oferty na kwotę 24,3 tys. zł.

⁶¹ Odpowiednio: 21 2, 0.

⁶² Tj.: w 2019 r. 7 ofert na łączną kwotę 68,8 tys. zł, w 2020 r. 22 oferty na łączną kwotę 200 tys. zł; w 2021 r. jedną ofertę na kwotę 9,8 tys. zł.

⁶³ Umowa nr: 15/MCPS/09/2021/PFRON/ON, 23/MCPS/09/2021/PFRON/ON, 54/MCPS/10/2020/PFRON/ON; 233/330/19.

umów stanowiących załączniki do Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych działań⁶⁴ oraz wymogami zawartymi we wzorach umów stanowiącymi załączniki do zasad przyznawania i rozliczania dotacji. Opis stwierdzonej nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 4, str. 43-84, 208-251, 581-618; t. 5, str. 209-216, 388-397, 587-594)

Analiza dokumentacji ośmiu losowo wybranych ofert⁶⁵ z ogłoszonych otwartych konkursów w latach 2019-2021 wykazała, że:

- MCPS w sposób właściwy oceniało oferty pod względem formalnym jak i merytorycznym. Oferty sprawdzane były pod względem jakości wykonania zadania oraz poprawności wnoszonego wkładu własnego;
- w jednym przypadku⁶⁶ organizacja pozarządowa przekazała do MCPS sprawozdanie z wykonania zadania publicznego dwa dni po terminie określonym w art. 18 ustawy o działalności pożytku publicznego. Ponadto dokonała zwrotu środków niewykorzystanej dotacji (w wysokości 1,2 tys. zł) po przekroczeniu o 18 dni terminu wskazanego w § 12 ust. 2 umowy. MCPS przeprowadziło w siedzibie organizacji kontrolę w zakresie poprawności realizacji zadania publicznego. W wystąpieniu pokontrolnym⁶⁷ wniosło, o ścisłe przestrzeganie wszystkich postanowień zawartych w umowach oraz zasadach przyznawania i rozliczania dotacji, w szczególności dotyczących terminów przekazywania sprawozdań oraz zwrotów niewykorzystanych środków w przypadku otrzymania kolejnych środków dotacji od WM;
- w jednym przypadku⁶⁸ MCPS wysłało pismo⁶⁹ do organizacji pozarządowej informujące o zaakceptowaniu sprawozdania końcowego⁷⁰ z wykonania zadania publicznego w przeddzień dokonania akceptacji rozliczenia dotacji przez Dyrektora MCPS. Ponadto rozliczenie dotacji zostało podpisane przez Zastępcę Dyrektora ds. Społecznych bez wskazania daty dokonania podpisu. Opis stwierdzonej nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w dwóch przypadkach⁷¹ w rozliczeniach dotacji stanowiących załącznik nr 15 do Instrukcji obiegu dokumentów i kontroli dowodów księgowych⁷² wskazano termin zwrotu dotacji, który był niezgodny z terminem określonym w § 12 ust. 2 umowy oraz w jednym przypadku⁷³ wskazano błędny numer umowy oraz datę jej zawarcia. Opis stwierdzonych nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 4, str. 355-515, 552-580; t. 5, str. 1-12, 48-58, 209-216, 388-397, 587-594)

2.4. Roboty budowlane w rozumieniu przepisów ustawy prawo budowlane, dotyczące obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami ON

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w MCPS obowiązywały Zasady realizacji zadania pn. „Roboty budowlane w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, dotyczące obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów, przyjęte uchwałą nr 2623/110/11 Zarządu WM z dnia 22

⁶⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 2057, dalej: Rozporządzenie w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów.

⁶⁵ Tj. 2 odrzuconych na etapie oceny formalnej, 6 przyjętych, w tym dwóch ofert z wysoką punktacją w rankingu, dwóch z niską, ale zakwalifikowanych do dofinansowania oraz dwóch z najniższą oceną spośród tych, które się nie zakwalifikowały (badanie objęło również realizację czterech umów zawartych na podstawie ww. ofert).

⁶⁶ Dotyczy realizacji umowy nr 15/MCPS/09/2021/PFRON/ON.

⁶⁷ Wystąpienie pokontrolne z dnia 18 marca 2022 r., znak: MCPS-KN/MSJ/1711-9/2022.

⁶⁸ Dotyczy realizacji umowy nr 15/MCPS/09/2021/PFRON/ON.

⁶⁹ Znak: MCPS-ON/BP/450-1/74/2021.

⁷⁰ Dotyczy umowy nr 15/MCPS/09/2021/PFRON/ON.

⁷¹ Dotyczy umowy 23/MCPS/09/2021/PFRON/ON, 15/MCPS/09/2021/PFRON/ON.

⁷² Stanowiącej załącznik do polityki rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem nr 29/2020 Dyrektora MCPS z 13 marca 2020 r. w sprawie polityki rachunkowości MCPS zmienionej zarządzeniem nr 28/2021 Dyrektora MCPS z dnia 21 grudnia 2021 r.

⁷³ Dotyczy umowy nr 54/MCPS/10/2020/PFRON/ON.

listopada 2011 r.⁷⁴ Marszałek WM powołał Zespół ds. weryfikacji wniosków składanych na realizację zadania ze środków PFRON przekazanych Samorządowi WM⁷⁵.

(akta kontroli t. 7, str. 213-297)

Do MCPS wpłynęło łącznie 51 wniosków o dofinansowanie robót budowlanych w latach 2019-2021, na łączną kwotę 64 530,6 tys. zł⁷⁶. Podpisano 22 umowy⁷⁷, w tym sześć wieloletnich oraz 16 rocznych. Dodatkowo kontynuowano realizację czterech umów wieloletnich podpisanych przed 2019 r. Łączna kwota przyznanego dofinansowania w 2019 r. wyniosła 5539,2 tys. zł, w 2020 r. – 6265,7 tys. zł oraz 5582 tys. zł w 2021 r.

Badaniem objęto trzy losowo wybrane wnioski o dofinansowanie robót budowlanych dotyczące obiektów służących rehabilitacji, które zakończyły się podpisaniem umowy⁷⁸. Wnioski złożone zostały przez:

- powiat pułtuski (zadanie: *Przebudowa budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego* – planowany koszt 3559,6 tys. zł, wnioskowana kwota dofinansowania z PFRON wynosiła 1779,8 tys. zł – przekazano i rozliczono 1041,7 tys. zł);
- powiat gostyński (zadanie: *Roboty i adaptacja zabudowanej części nieruchomości położonej w Gostyninie na Poradnię Pedagogiczno-Psychologiczną w Gostyninie z uwzględnieniem likwidacji barier dla osób niepełnosprawnych* – planowany koszt zadania: 1476 tys. zł, w tym z PFRON: 738 tys. zł, przekazano i rozliczono: 705 tys. zł);
- powiat ostrowski (zadanie: *Rozbudowa i przebudowa budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zuzeli* – planowany koszt zadania: 1956,4 tys. zł, w tym z PFRON: 978,2 tys. zł, przekazano i rozliczono: 378,1 tys. zł).

(akta kontroli t. 7, str. 314-318, 382-387, 449-455, 481-482, 487-489)

Zespół ds. weryfikacji wniosków prawidłowo weryfikował wnioski m.in. sprawdzał czy wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie spełnił określone przepisami warunki, czy zachowano tryb składania wniosku, prowadził weryfikację danych i oświadczeń zawartych we wniosku, weryfikował czy obiekty będą służyły rehabilitacji, a podmioty, które ubiegają się o dofinansowanie posiadają odpowiedni tytuł do obiektu.

Wszystkie wnioski objęte badaniem zostały złożone do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania i każdorazowo MCPS informowało wnioskodawcę o tych brakach w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. Po dokonaniu stosownych uzupełnień wnioski zawierały wszystkie niezbędne elementy. MCPS rozpatrywało wnioski każdorazowo w terminie 30 dni od dnia, w którym Sejmik WM uchwalił zadania, na które przeznaczają środki PFRON przekazane samorządowi wg algorytmu.

(akta kontroli t. 7, str. 298-300, 308, 312, 319-334, 362-374)

Umowy zawarte na podstawie wniosków objętych badaniem, zawierały wszystkie wymagane elementy, a środki przekazane zostały zgodnie z zapisami tych umów, tj. w terminie 30 dni od dnia złożenia przez wnioskodawców w MCPS sprawozdań z wykonania zadania oraz dokumentami potwierdzającymi pokrycie wkładu własnego w kosztach zadania. Jednym z warunków zawarcia umowy było przeprowadzenie przez MCPS wizji lokalnej w miejscu planowanej inwestycji. Dodatkowym warunkiem przekazania środków było przeprowadzenie kontroli w miejscu realizacji zadania, a warunkiem rozliczenia dotacji potwierdzenie (również w formie wizyty inspekcyjnej) rozpoczęcia działalności na rzecz ON. Jednak w związku z pandemią COVID-19 w przypadku umowy nr 16/MCPS/07/2020 czynności przed jej zawarciem i przed przekazaniem środków ograniczyły się do przeprowadzenia oględzin przesłanej dokumentacji⁷⁹, a kontrola odbyła się jedynie przed ostatecznym rozliczeniem umowy. W przypadku umowy nr 13/MCPS/07/2020 pierwsza kontrola odbyła się przed

⁷⁴ Zmienione uchwałą nr 1796/270/21 z dnia 15 listopada 2021 r.

⁷⁵ Zarządzenie nr 353/09 Marszałka WM z dnia 24 lutego 2009 r., zmieniane zarządzeniami: nr 502/09 z dnia 7 grudnia 2009 r., nr 223/20 z dnia 17 marca 2020 r. oraz nr 333/20 z dnia 27 listopada 2020 r.

⁷⁶ 29 019,7 tys. zł w 2019 r., 26 373,9 tys. zł w 2020 r. oraz 9137,8 tys. zł w 2021 r.

⁷⁷ Siedem w 2019 r., 12 w 2020 r. oraz trzy w 2021 r.

⁷⁸ Umowa nr 7/63/2019 z dnia 4 czerwca 2019 r. (powiat ostrowski), umowa nr 16/MCPS/07/2020/PFRON/ON (powiat gostyński) oraz umowa nr 13/MCPS/07/2020/PFRON/ON z dnia 9 lipca 2020 r. (powiat pułtuski).

⁷⁹ Uchwała nr 1886/190/20 Zarządu WM z dnia 8 grudnia 2020 r.

przekazaniem pierwszej transzy środków, a kolejna przed ostatecznym rozliczeniem dofinansowania.

(akta kontroli t. 7, str. 301-306, 346-351, 356-357, 396-397, 418-424, 429-430, 473-475, 492-498, 507-509)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zasady ws. ZAZ nie podlegały aktualizacji od dnia ich wprowadzenia w MCPS, tj. 3 stycznia 2013 r., przez co: w § 10, jako miejsce składania wniosków wraz z załącznikami wskazano siedzibę MCPS przy ul. Nowogrodzkiej 62a w Warszawie, pomimo że MCPS posiada siedzibę przy ul. Grzybowskiej 80/82; w § 19 ust. 6 jako podstawę zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane, opłacane ze środków pochodzących z przyznanego dofinansowania, wskazano ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁸⁰, pomimo że od 1 stycznia 2021 r. obowiązuje ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych⁸¹.

Dyrektor MCPS wyjaśnił, że przygotowany jest nowy dokument integrujący zasady dofinansowania zakładów aktywności zawodowej ze środków PFRON i ze środków WM. Jednocześnie do czasu przygotowania nowego dokumentu zostaną częściowo zaktualizowane obecnie obowiązujące zasady ws. ZAZ.

(akta kontroli t. 2, str. 537-542; t. 8, str. 2-24)

W opinii NIK brak aktualizacji procedury od przeszło dziewięciu lat, pomimo ciągłego jej stosowania doprowadziło do niespójności faktycznych działań z jej postanowieniami.

2. MCPS procedował wniosek o dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładu aktywności zawodowej złożony przez Wnioskodawcę nr 1, a w konsekwencji przekazał dofinansowanie w wysokości 966,7 tys. zł, pomimo nieuzupełnienia go przez wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania, co stanowiło naruszenie § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ZAZ, zgodnie z którym w przypadku stwierdzenia braków w złożonym przez organizatora wniosku, właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa wzywa do ich uzupełnienia w terminie 14 dni od daty doręczenia. Nieuzupełnienie tych braków powoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia. Dyrektor MCPS wyjaśnił, że naruszenie terminu zostało przeoczone na etapie weryfikacji formalnej wniosku.

(akta kontroli t. 2, str. 127-133; t. 8, str. 117-130, 131-137)

3. W dwóch przypadkach z trzech objętych badaniem, MCPS powiadomił wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia wniosku z naruszeniem 30 dniowego terminu, o którym mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. ZAZ:

a) Wnioskodawca nr 1 został powiadomiony o sposobie rozpatrzenia wniosku w dniu 26 sierpnia 2020 r., tj. 68 dni po otrzymaniu przez MCPS opinii właściwego starosty o potrzebie utworzenia zakładu. Dyrektor MCPS wyjaśnił, że przyczyną powiadomienia Wnioskodawcy nr 1 o sposobie rozpatrzenia wniosku było ogłoszenie stanu epidemii COVID-19, a co za tym idzie zmiana organizacji pracy MCPS, w tym wprowadzenie pracy zdalnej.

b) Wnioskodawca nr 3 został powiadomiony o sposobie rozpatrzenia wniosku w dniu 1 sierpnia 2014 r., tj. 143 dni od wpływu do MCPS opinii starosty o potrzebie utworzenia zakładu (wpływ w dniu 11 marca 2014 r.) oraz 113 dni po powiadomieniu Wnioskodawcy nr 3 o niepodjęciu decyzji przez Zarząd WM.

Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Dyrektora MCPS, Wnioskodawca nr 3 został powiadomiony po terminie wynikającym z rozporządzenia, gdyż Zarząd WM postanowił, że decyzja w przedmiotowej sprawie zostanie podjęta po przedstawieniu przez MCPS zestawienia wszystkich wniosków o dofinansowanie zgłoszonych przez zakłady wraz z opisem funkcjonowania poszczególnych tego typu jednostek działających na terenie WM.

⁸⁰ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zm.

⁸¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129.

W opinii NIK pandemia COVID-19 oraz wprowadzenie pracy zdalnej nie powinno wpływać na ciągłość i terminowość realizacji zadań przez MCPS. Ponadto NIK stoi na stanowisku, że terminowa realizacja zobowiązań wobec jednego podmiotu nie powinna być zależna od przygotowania informacji dla zarządu o innych podmiotach prowadzących podobną działalność.

(akta kontroli t. 2, str. 597-599, 607-610; t. 8, str. 160-161, 172-173; t. 9, str. 13-32)

4. W dniu 28 grudnia 2021 r. wpłynęła do MCPS decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 21/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. przyznająca status ZAZ, Zakładowi Aktywności Zawodowej w Pułtusku, którego organizatorem był Wnioskodawca nr 1 (utworzenie dofinansowane ze środków PFRON na podstawie umowy nr 67/MCPS/11/2020/PFRON/ON z dnia 20 listopada 2020 r.). Tego samego dnia (28 grudnia 2021 r.) do MCPS wpłynął wniosek Wnioskodawcy nr 1 z dnia 23 grudnia 2021 r. o wydłużenie terminu na uruchomienie ZAZ do połowy 2022 r. Z treści przedmiotowego wniosku wynikało, że [...] ⁸², na dzień sporządzenia wniosku, nie spełniała wymogów, o których mowa w art. 29 ust 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji, a co za tym idzie nie powinna posiadać statusu ZAZ.

MCPS pomimo posiadania wiedzy w powyższej sprawie nie podjął żadnych działań związanych wyjaśnieniem faktycznego statusu lub powiadomienia organu nadającego status ZAZ (Wojewoda Mazowiecki).

Dyrektor MCPS wyjaśnił, że WM/MCPS jako strona umowy nie jest uprawniony do badania/kwestionowania/wyjaśniania czy też wzruszania treści decyzji Wojewody Mazowieckiego przyznającej status zakładu aktywności zawodowej, a także, że to na Wojewodzie ciąży obowiązek sprawdzenia spełnienia przez organizatora warunków uprawniających do przyznania ww. statusu.

W opinii NIK, w interesie publicznym leżało podjęcie działań przez MCPS, które będąc w posiadaniu wiedzy o prawdopodobnym niespełnieniu przesłanek, oraz o nieuprawnionym rozporządzaniu mieniem w znacznej kwocie przez Wnioskodawcę nr 1, pomimo braku obowiązku ustawowego, powinno podjąć działania zmierzające do wyjaśnienia stanu faktycznego.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, kontrolerzy wystąpili do Wojewody Mazowieckiego o przekazanie dokumentacji, w oparciu o którą podjęto decyzję nadającą status ZAZ m.in. Wnioskodawcy nr 1. W odpowiedzi Mazowiecki Urząd Wojewódzki w dniu 1 czerwca 2022 r. powiadomił kontrolerów, że w dniu 31 marca 2022 r. Wojewoda Mazowiecki stwierdził utratę przez Wnioskodawcę nr 1 statusu ZAZ od dnia 9 grudnia 2021 r.

(akta kontroli t. 2, str. 537-542, 560-573; t. 8, str. 266-275)

Działając na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK, kontrolerzy poinformowali Dyrektora MCPS o stwierdzeniu niebezpieczeństwa powstania znacznej szkody w mieniu, w celu zapobieżenia szkodzie, gdzie wskazano m.in., że w związku z art. 29 ust. 3b ustawy o rehabilitacji, w przypadku utraty statusu zakładu aktywności zawodowej środki publiczne otrzymane na utworzenie zakładu, (...) podlegają niezwłocznie wpłacie do PFRON.

Dyrektor MCPS powiadomił kontrolerów NIK o podjętych działaniach, m.in. o:

- wystosowaniu przez MCPS pisma do Wydziału Rynku Pracy Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie z prośbą o przekazanie decyzji. W dniu 3 czerwca 2022 roku do Centrum wpłynęła decyzja nr 9/2022 r.;
- wysłaniu dnia 6 czerwca 2022 r. Wnioskodawcy nr 1 wezwanie do zapłaty pełnej kwoty udzielonego dofinansowania (966,7 tys. zł) wraz z odsetkami;
- zorganizowaniu spotkania z przedstawicielami Wnioskodawcy nr 1 w celu omówienia sytuacji oraz podjęciu nieskutecznej próbną wręczenia wezwania do zapłaty (przedstawiciel Wnioskodawcy nr 1 nie przyjął wezwania).

⁸² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) Najwyższa Izba Kontroli wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

W dniu 4 lipca 2022 r. wpłynęło do Urzędu Marszałkowskiego WM wezwanie do zwrotu całkowitej kwoty udzielonego dofinansowania na rachunek bankowy PFRON, natomiast w dniu 1 sierpnia 2022 r. wpłynęło pismo do Dyrektora MCPS, zgodnie z którym PFRON odstąpił od żądania zwrotu środków od samorządu WM, a podejmie kroki zmierzające do ich wyegzekwowania bezpośrednio od Wnioskodawcy nr 1.

(akta kontroli t. 2, str. 277-292; t. 9, str. 292-324)

5. W przypadku dofinansowania kosztów utworzenia i działania – w 2021 r. – ZAZ przez Wnioskodawcę nr 2, MCPS nie rozliczył przedmiotowej dotacji od dnia złożenia sprawozdania (17 lutego 2022 r.) do dnia 11 lipca 2022 r., tj. przez 144 dni.

W przypadku kosztów działania ZAZ prowadzonego przez Wnioskodawcę nr 3 rozliczenie za rok 2019 nastąpiło: – po 256 dniach od dnia wpływu sprawozdania, za rok 2020 – po 210 dniach od dnia wpływu sprawozdania, a za rok 2021 rozliczenie nie nastąpiło do dnia zakończenia kontroli, tj. 119 dni od dnia wpływu sprawozdania. Powyższe NIK ocenia negatywnie z punktu widzenia kryterium rzetelności.

(akta kontroli t. 8, str. 453-479, 515-520; t. 9, str. 136, 146, 151, 165-166)

Zastępca Dyrektora MCPS wyjaśnił, że prowadził obszerną korespondencję z Wnioskodawcami nr 2 i 3. Ponadto rozliczenia dokonywane są na podstawie zestawienia kosztów działania ZAZ w danym roku, kopie dokumentów księgowych potwierdzających wydatkowanie środków (faktury, rachunki, inne), potwierdzenia dokonania płatności (wyciągi bankowe, raporty kasowe, inne), dokumenty potwierdzające przyjęcie na stan środków trwałych lub produktów wymagających sporządzenia takich dokumentów, a następnie przedkłada Zarządowi WM do zatwierdzenia informację o wszystkich środkach wykorzystanych na działanie ZAZ w danym roku, z uwzględnieniem środków PFRON oraz środków z pozostałych źródeł.

(akta kontroli t. 2, str. 597-599, 607-610)

NIK wskazuje, że przewlekłość procesu zatwierdzania rozliczeń składanych przez organizatorów ZAZ nie jest korzystna dla zobowiązanych ze względu na brak pewności co do ich sytuacji faktycznej i prawnej, może mieć także negatywny wpływ na termin dochodzenia zwrotu ewentualnych kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych w nadmiernej wysokości lub nienależnych. Dlatego też, Dyrektor Centrum powinien zorganizować pracę Centrum w ten sposób, aby minimalizować ryzyko przewlekłości w zakresie rozliczania sprawozdań.

6. W 2019 r. żaden z organizatorów ZAZ nie uzyskał ze środków własnych samorządu województwa dofinansowania (w wysokości co najmniej 10%) na pokrycie kosztów działalności ZAZ. Stanowiło to naruszenie art. 29 ust. 3 pkt 2 ustawy o rehabilitacji.

Dyrektor MCPS wyjaśnił, że Samorząd WM nie współfinansował ze środków własnych kosztów działalności zakładów w 2019 r., a w budżecie WM na 2019 r. nie zaplanowano środków na dofinansowanie kosztów działania ZAZ. Żaden z organizatorów składając w 2018 r. preliminarz kosztów działania ZAZ na rok następny nie wystąpił o dofinansowanie ze środków Samorządu WM. W preliminarzach nie wykazano, że koszty działalności ZAZ mają być pokryte ze środków samorządu województwa. Wykazano, że koszty te będą pokryte ze środków PFRON, środków własnych organizatora, ze sprzedaży wyrobów i usług oraz z innych źródeł. Planując w 2018 r. budżet na 2019 r. nie zabezpieczono środków na działanie ZAZ uznając, że organizatorzy wykazali inne źródła finansowania działania ZAZ. Dodatkowo w 2019 r. dokonano ponownej analizy stanu prawnego, w wyniku której podjęto działania zmierzające do dofinansowania kosztów działania ZAZ ze środków Samorządu WM.

Zgodnie z informacjami pozyskanymi od ośmiu organizatorów ZAZ, w trybie art. 29 ust. 1 lit. f ustawy o NIK, czterech z nich w latach poprzedzających 2019 r. występowało do MCPS o środki samorządu, jeden nie wiedział, że może wystąpić o takie środki, dwóch rozpoczęło działalność w późniejszym okresie (koniec 2019 r. oraz 2020 r.), a jeden nie miał potrzeby występować o przedmiotowe dofinansowanie.

W odmowach kierowanych do organizatorów MCPS powoływał się m.in. na brak środków, które samorząd mógłby przeznaczyć na działalność zakładów.

(akta kontroli t. 2, str. 19-112, 293-298, 577-579, 581-583)

7. Analiza dokumentacji zadań publicznych, realizowanych przez fundacje i organizacje pozarządowe na podstawie art. 36 ust. 2 ustawy o rehabilitacji, rozliczonych przez MCPS wykazała, że w czterech zawartych umowach o realizację zadania publicznego nie wskazywano nr PESEL zleceniobiorców, co było niezgodne z wymogami zawartymi we wzorach umów stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wzoru ofert i ramowych wzorów umów oraz wymogami zawartymi we wzorach umów stanowiącymi załączniki do zasad przyznawania i rozliczania dotacji. Dyrektor MCPS wyjaśnił, że przez przeoczenie nie wskazano numerów PESEL reprezentantów zleceniobiorców.

(akta kontroli t. 2, str. 127-133; t. 4, str. 43-84, 218-251, 581-618; t. 5, str. 209-216, 388-397, 587-594)

8. W rozliczeniach dotacji stanowiących załącznik nr 15 do Instrukcji obiegu dokumentów i kontroli dowodów księgowych:

- w dwóch przypadkach wskazano termin zwrotu dotacji, który był niezgodny z terminem określonym w § 12 ust. 2 umowy. Dyrektor MCPS wyjaśnił, że błędnie wskazano terminy zwrotu dotacji z powodu omyłki pisarskiej pracownika sporządzającego rozliczenie;
- w jednym przypadku wskazano błędny numer umowy oraz datę jej zawarcia.

Dyrektor MCPS wyjaśnił, że powodem była pomyłka pisarska.

(akta kontroli t. 2, str. 127-133; t. 5, str. 1-12, 48-58, 388-403)

9. W jednym przypadku MCPS wysłało pismo⁸³ do organizacji pozarządowej informujące o zaakceptowaniu sprawozdania końcowego⁸⁴ z wykonania zadania publicznego w przeddzień dokonania akceptacji rozliczenia dotacji przez Dyrektora MCPS. Ponadto rozliczenie dotacji zostało podpisane przez Zastępcę Dyrektora ds. Społecznych bez wskazania daty dokonania podpisu.

Dyrektor MCPS wyjaśnił, że rozliczenie dotacji zostało przygotowane równoległe z pismem informującym o zaakceptowaniu przez Centrum sprawozdania końcowego z realizacji zadania publicznego. Po zaakceptowaniu rozliczenia przez Zastępcę Dyrektora oraz Wydział Budżetu i Finansów pismo zostało przekazane do kancelarii i wysłane. Akceptacja przez Dyrektora MCPS nastąpiła dzień później. Przy podpisie Zastępcy Dyrektora ds. Społecznych nie zamieszczono daty przez przeoczenie.

(akta kontroli t. 2, str. 127-133; t. 5, str. 1-12)

OCENA CZĄSTKOWA

MCPS dotowało zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, a ich realizacja pozwalała częściowo osiągać zakładane efekty. Najważniejszym zadaniem, zarówno pod względem kwoty wydatkowanych środków PFRON, jak i wpływu na rehabilitację ON było dofinansowanie tworzenia i działania ZAZ. Działanie ZAZ w latach 2020-2021 objęte było również dofinansowaniem ze środków własnych samorządu WM, jednak w 2019 r. i latach wcześniejszych samorząd nie partycypował w kosztach działania zakładów. Działalność ZAZ umożliwiała stabilną rehabilitację zawodową osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. MCPS zlecało realizację zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym, a realizowane zadania, w związku ze sposobem przekazywania środków algorytmu, zamykały się w okresach rocznych, co utrudniało organizacjom planowanie oraz zachowanie ciągłości rehabilitacji w dłuższej perspektywie czasu. Centrum prawidłowo dofinansowywało roboty budowlane w budynkach służących ON.

W zakresie dofinansowania zadań na rzecz ON, MCPS popełniało błędy proceduralne (np. niedotrzymywanie terminów, braki w zawieranych umowach), co skutkowało nieprawidłowościami m.in. niepodjęciem działań przez MCPS, w zakresie dofinansowania kosztów tworzenia przez Wnioskodawcę nr 1 zakładu, pomimo powzięcia przez MCPS wiedzy o wysokim prawdopodobieństwie niespełniania przesłanek do posiadania statusu zakładu.

⁸³ Znak: MCPS-ON/BP/450-1/74/2021.

⁸⁴ Dotyczy umowy nr 15/ MCPS/09/2021/PFRON/ON.

3. Kontrola nad wydatkowaniem środków

3.1 Kontrola dotowanych przedsięwzięć

Opis stanu faktycznego

W umowach zawieranych z beneficjentami wsparcia (realizatorami zadań zleczanych, robót budowlanych i organizatorami ZAZ) określano warunki kontroli ich realizacji.

Na lata 2019-2021 Wydział Kontroli zaplanował przeprowadzenie łącznie 132 kontroli zewnętrznych w fundacjach i organizacjach pozarządowych dotyczących zadań realizowanych w obszarze rehabilitacji zawodowej i społecznej (odpowiednio: 31, 58, 43⁸⁵). Sposób typowania podmiotów zależał od rodzaju realizowanego zadania. W zakresie kontroli dotyczących zadań zleczanych typowano podmioty, które nieterminowo rozliczały otrzymane dotacje lub przekazywały sprawozdania po wyznaczonym terminie, istotny wpływ miała także wysokość przyznanej dotacji. Do kontroli typowano również wszystkie podmioty, które otrzymały dofinansowanie w ramach robót budowlanych oraz wszystkich organizatorów, którzy otrzymali dofinansowanie na utworzenie ZAZ.

(akta kontroli t. 5, str. 48-58, 209-215, 388-397, 587-590)

Kontrole ujmowano w półrocznych planach kontroli na poszczególne lata oraz w załącznikach do planów kontroli stanowiących ich uzupełnienie⁸⁶. W 2020 r. oraz w 2021 r. na podstawie korekt do planów dokonano ich modyfikacji polegających na rezygnacji z kontroli oraz ujęciu nowych. W efekcie dokonanych zmian zrezygnowano z przeprowadzenia łącznie 45 kontroli (odpowiednio: 38, 7). Zastępca Dyrektora MCPS wyjaśnił, że główną przyczyną rezygnacji z przeprowadzenia kontroli było wprowadzenie stanu epidemii COVID-19, w tym wprowadzenie szeregu obostrzeń i przejścia MCPS na system pracy rotacyjnej. Ponadto przyczyną rezygnacji z przeprowadzenia kontroli była absencja pracowników.

Do planów kontroli, dodano 12 kontroli, tj. w planie na 2020 r. uwzględniono przeprowadzenie „w trybie zdalnym” dodatkowych 10 kontroli (ogłędzin) dokumentacji sprawozdawczo - rozliczeniowej podmiotów realizujących zadania w obszarze robót budowlanych, rezygnując z przeprowadzenia kontroli w tym obszarze w miejscu realizacji zadania. W planie na 2021 r. uwzględniono dodatkowe dwie kontrole dotyczące organizatorów ZAZ oraz organizatorów ośrodków prowadzących turnusy rehabilitacyjne. Powodem uwzględnienia kontroli było złożenie wniosków w przedmiocie wpisu do rejestru ośrodków, przeznaczonych na turnusy rehabilitacyjne dla ON po zatwierdzeniu planu kontroli na 2021 r.

W wyniku wprowadzonych zmian w planach kontroli na lata 2019-2021 ostatecznie zaplanowano przeprowadzenie łącznie 99 kontroli zewnętrznych w fundacjach i organizacjach pozarządowych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej ON (odpowiednio: 31, 30, 38), które Wydział Kontroli zrealizował. W 23 przypadkach⁸⁷ (tj. 23,2%) stwierdził nieprawidłowości polegające m.in. na: nieprzestrzeganiu terminów przekazywania sprawozdań końcowych z realizacji zleczonych zadań publicznych; niewystępowania do Urzędu Marszałkowskiego o akceptację wszystkich materiałów pod względem zgodności z Systemem Identyfikacji Wizualnej Marki Mazowsze; nieokreślenia ilości godzin przewidzianych do realizacji w zawieranych umowach cywilno-prawnych. Kontrolowane organizacje pozarządowe oraz podmioty informowały MCPS o realizacji zaleceń.

(akta kontroli t. 1, str. 577-579; t. 2, str. 1-15; t. 6, str. 42-92, 139-202, 253-283)

W okresie objętym kontrolą w MCPS obowiązywał Regulamin kontroli zewnętrznej podmiotów podlegających kontroli na mocy przepisów prawa oraz zawartych umów i porozumień⁸⁸ oraz

⁸⁵ W 2019 r. zaplanowano 31 kontroli, w tym: 11 kontroli organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz wyrównywania szans ON; 18 kontroli podmiotów realizujących zadania w obszarze dofinansowania robót budowlanych; 2 kontrole podmiotów -organizatorów ZAZ w zakresie dofinansowania ze środków. W 2020 r. odpowiednio: 58, 9, 29, 2, a także 18 kontroli nieruchomości określonych we wnioskach o dofinansowanie robót budowlanych. W 2021 r. odpowiednio: 48, 9, 26 oraz 2.

⁸⁶ Do planu kontroli zewnętrznych na II półrocze 2021 r. oraz na II półrocze 2019 r. podmiotów podlegających kontroli na mocy przepisów prawa oraz zawartych umów lub porozumień

⁸⁷ Odpowiednio: 10, 8, 5.

⁸⁸ Zarządzeniem nr 7/2018 Dyrektora MCPS z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zewnętrznej podmiotów podlegających kontroli na mocy przepisów prawa oraz zawartych umów lub porozumień

Regulamin kontroli wewnętrznej MCPS⁸⁹. Metody i sposoby dokonywania zmian w planach kontroli zewnętrznych jak i wewnętrznych, które przeprowadzano na podstawie korekt stanowiących ostateczne plany kontroli i załączników stanowiących uzupełnienie planów, nie zostały określone w ww. regulacjach. Pomimo, że zmiany w planach wymagały zatwierdzenia przez Dyrektora Centrum, to powody dokonania zmian nie były opracowywane i przedstawiane w pisemnych uzasadnieniach, czego również nie wymagały ww. regulacje. Opis stwierdzonej nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 1-15, 588-596; t. 6, str. 1-41, 400-438)

Sprawozdania z przeprowadzonych kontroli zewnętrznych w latach 2019-2021 stanowiły zestawienia wszystkich kontroli zewnętrznych przeprowadzonych przez MCPS, bez podziału na poszczególne obszary objęte kontrolą, które zostały zastosowane w planach (w tym obszarów dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej). W sprawozdaniu z 2019 r. wykazano łącznie 75 przeprowadzonych kontroli zewnętrznych, pomiędzy którymi znajdowało się m.in. 31 kontroli z obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej; w 2020 r. wykazano łącznie 59 kontroli, w tym 30 z obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej; a w 2021 wykazano łącznie 87 kontroli, w tym 38 z ww. obszaru. Przyjęta forma prezentacji przeprowadzonych kontroli uniemożliwiała przejrzyste przedstawienie realizacji planów.

(akta kontroli t. 2 str. 1-15, 588-596; t. 6, str. 42-389)

W 2021 roku Wydział Kontroli nie przeprowadzał „pozaplanowych” kontroli zewnętrznych w zakresie zadań realizowanych w obszarze rehabilitacji zawodowej i społecznej. Natomiast, wypełniając ustne dyspozycje Dyrektora MCPS, w 2019 r. i w 2020 r., przeprowadził łącznie dziewięć kontroli poza planem (odpowiednio: 4, 5). Kontrole dotyczyły m.in. prawidłowości wypłat wynagrodzeń pracownikom ZAZ oraz prawidłowości realizacji i rozliczenia dotacji. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: opisanie faktur i rachunków niezgodnie z Zasadami przyznawania i rozliczania dotacji niezłożenia korekty sprawozdania końcowego z realizacji zadania, nieposiadania pełnej dokumentacji związanej z realizacją zadania. Kontrolowane organizacje pozarządowe oraz podmioty informowały MCPS o realizacji zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli t. 1, str. 577-579; t. 2, str. 1-18, 588-596)

3.2 Kontrola wewnętrzna, audyt wewnętrzny, kontrola zarządcza

3.2.1 Kontrole wewnętrzne

Opis stanu faktycznego

W latach 2019-2021 Wydział Kontroli, zgodnie z planem, przeprowadził łącznie pięć kontroli wewnętrznych w Wydziale ds. Osób Niepełnosprawnych (odpowiednio 2, 2, 1). Przedmiotem kontroli była m.in.: realizacja zadań związanych z udzielaniem dotacji organizacjom pozarządowym działającym na rzecz ON; udzielanie dofinansowania działalności ZAZ; udzielanie dofinansowania robót budowlanych. W każdym z kontrolowanych przypadków ustalono nieprawidłowości, które dotyczyły m.in.: braku dokumentacji związanej z rozliczeniem dotacji, niepodjęcia wystarczających działań zmierzających do zamknięcia spraw związanych z całkowitym rozliczeniem kosztów działalności ZAZ; niewprowadzenia nowych zasad dotyczących dofinansowania robót budowlanych; braku odpowiedniego nadzoru nad realizacją zadań przez poszczególnych pracowników. Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych informował Wydział Kontroli o działaniach zmierzających do wykonania zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli t. 1, str. 577-579, 339-346; t. 6, str. 400-524)

W latach 2019-2021 do MCPS nie wpłynęły skargi dotyczące realizacji zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej ON, a także nie były przeprowadzane kontrole w obszarze rehabilitacji zawodowej i społecznej ON przez PFRON oraz inne instytucje.

(akta kontroli t. 3, str. 529-539)

---

oraz zarządzenie nr 40/19 Dyrektora MCPS z dnia 6 maja 2019 r. w tej samej sprawie (dalej: Regulamin kontroli zewnętrznych).

⁸⁹ Zarządzenie nr 8/2018 Dyrektora MCPS z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli wewnętrznej MCPS oraz zarządzenie nr 39/19 Dyrektora MCPS z dnia 6 maja 2019 r. w tej samej sprawie (dalej: Regulamin kontroli wewnętrznych).

3.2.2 Audyt wewnętrzny

Opracowane na lata 2020-2021 plany audytu wewnętrznego nie zawierały zadań i czynności audytowych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej ON. Zastępca Dyrektor MCPS wyjaśnił, że powodem nieuwzględnienia wskazanego obszaru w zadaniach i czynnościach audytowych były m.in. wyniki przeprowadzonej przez audytora wewnętrznego analizy ryzyka, priorytety kierownika jednostki oraz dostępne zasoby kadrowe.

Natomiast na 2019 rok, w MCPS, nie opracowano planu audytu wewnętrznego oraz nie realizowano zadań z tego zakresu, co było niezgodne z wymogami określonymi w Regulaminie Organizacyjnym MCPS⁹⁰ oraz uniemożliwiło realizację celu audytu wewnętrznego jakim jest ocena adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej. Opis stwierdzonej nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 28-117; t. 2, str. 1-18; t. 6, str. 540-560, 633-634)

3.3.3 Kontrola zarządcza

W latach 2019-2021 w MCPS obowiązywały regulacje w zakresie kontroli zarządczej i bezpieczeństwa odpowiadające standardom kontroli zarządczej, minimalizujące ryzyko powstawania nieprawidłowości⁹¹.

(akta kontroli t. 6, str. 561-594)

W ramach kontroli zarządczej zidentyfikowano i zdefiniowano istotne ryzyka związane z realizacją zadań na rzecz ON, m.in.:

- w zakresie spraw związanych z dofinansowaniem robót budowlanych: trudności w realizacji zadania w związku z nieobecnością pracownika realizującego zadanie; niewystarczająca znajomość zadania przez innych pracowników; błędy w ocenie formalnej wniosku;
- w zakresie zadań związanych z dofinansowaniem kosztów tworzenia i działania ZAZ: trudności w terminowej realizacji zadania w związku z równoległą realizacją innych działań lub nieobecnością pracownika; ryzyko błędów w ocenie formalnej wniosku; ryzyko błędów w rozliczeniach przyznanego dofinansowania; ryzyko niewywiązania się organizatora z zawartej umowy, niewłaściwie przeprowadzona weryfikacja wniosków o utworzenie ZAZ i/lub preliminarzy kosztów działania ZAZ; błędy w projektach informacji dla ZWM w sprawie utworzenia ZAZ i/lub środków przekazywanych zgodnie z algorytmem;
- w zakresie realizacji Wojewódzkiego Programu na lata 2017-2020: ryzyko niewykorzystania wszystkich środków przeznaczonych na realizację programu w danym roku; ryzyko wykorzystania środków niezgodnie z obowiązującymi procedurami; trudności w terminowej realizacji zadań w związku z równoległą realizacją innych zadań przez pracowników.

MCPS w trakcie analizy ryzyka opracowało oraz wdrożyło działania mające minimalizować jego wystąpienie. M.in. przygotowano i włączono nowozatrudnionych pracowników do realizacji zadania; zmieniono skład zespołu ds. weryfikacji wniosków; podjęto decyzję o aktualizacji obowiązujących zasad m. in. w zakresie przeprowadzania kontroli i zgodności z aktualnym stanem prawnym; dokonywano modyfikacji projektów uchwał i informacji dla Funduszu (sprawozdania kwartalne) na każdym etapie ich przygotowywania; zapewniono stałą i systematyczną współpracę z radcą prawnym.

(akta kontroli t. 6, str. 595-632, 641-661)

MCPS dokonało aktualizacji zasad realizacji robót budowlanych. Dodatkowo w 2022 r. rozpoczęto wdrażanie w Centrum programu dedykowanego dla kontroli zarządczej, który ma

⁹⁰ Tj. niezgodne z wymogami określonymi w § 14 Regulaminu organizacyjnego MCPS wprowadzonego Zarządzeniem Dyrektora MCPS nr z dnia 23 stycznia 2018 r. (dalej: Regulamin organizacyjny MCPS z 2018 r.) oraz w § 21 Regulaminu organizacyjnego MCPS wprowadzonego Zarządzeniem nr 32/19 Dyrektora MCPS z dnia 24 kwietnia 2019 r. (dalej: regulamin organizacyjny MCPS z 2019 r.).

⁹¹ Zarządzenie nr 9/2018 Dyrektora MCPS z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie Regulaminu kontroli zarządczej MCPS oraz zarządzenie nr 36/2020 Dyrektora MCPS z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej.

wspierać proces zarządzania ryzykiem, monitorowania zgodności działania z obowiązującymi przepisami, ochrony danych osobowych oraz efektywnego przepływu informacji.

(akta kontroli t. 6, str. 633-640)

3.3 Analizy efektów oraz trwałości realizowanych zadań

Opis stanu
faktycznego

MCPS prowadziło analizy efektów wsparcia i trwałości realizowanych zadań. W zakresie robót budowlanych rozpoczęcie przez podmiot działalności w zakresie rehabilitacji ON w terminie sześciu miesięcy od dnia zakończenia robót budowlanych dofinansowanych ze środków PFRON za pośrednictwem województwa. Podstawą potwierdzenia była oświadczenie podmiotu oraz protokół z wizji lokalnych (prowadzonych przed ostatecznym rozliczeniem zadania). Trwałość wynikała z infrastrukturalnego charakteru przedsięwzięć.

W zakresie dofinansowań kosztów tworzenia i działania zakładów monitoring odbywał się na podstawie corocznych informacji pozyskiwanych od organizatorów ZAZ dot. liczby ON opuszczających zakład (37 w 2019 r., 35 w 2020 r. oraz 41 w 2021 r.). Ponadto w zakresie dofinansowania kosztów tworzenia i działania ZAZ trwałość odnosi się dalszego prowadzenia działalności przez zakłady.

W zakresie zadań zleczonych analizowano m.in. rezultaty wsparcia, liczbę odbiorców działań, rozkład dofinansowania w regionie w oparciu o sprawozdanie z realizacji zadań, stanowiące część sprawozdania z realizacji rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

(akta kontroli t. 6, str. 633-640)

W Programie na lata 2017-2021 zakładano, że będzie on permanentnie monitorowany oraz w sposób permanentny dokonywana będzie ocena jego realizacji. Celem monitoringu miało być osiągnięcie celów strategicznych Programu i sprawdzenie czy zakładane zadania są realizowane. Polegać miało na analizie poziomu realizacji wskaźników oceny efektu ustalonych na podstawie sprawozdań własnych oraz jednostek współpracujących. Do kontroli nie przedstawiono analiz będących wynikiem przeprowadzanego przez Centrum monitoringu. Natomiast monitoring prowadzony był na podstawie kwartalnych sprawozdań rzeczowo-finansowych samorządu województwa o zadaniach zrealizowanych ze środków PFRON⁹² i odnosił się jedynie do pięciu wskaźników⁹³ spośród 92 określonych w programie.

Dodatkowo MCPS zleciło zbadanie realizacji Programu wykonawcy zewnętrznemu. W wyniku przeprowadzenia, w 2021 r., postępowania o udzielenie zamówienia publicznego poniżej progu unijnego MCPS dokonało wyboru wykonawcy przedmiotu zamówienia, którym było wykonanie Diagnozy sytuacji osób niepełnosprawnościami w WM⁹⁴ wraz z oceną realizacji „Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych w WM na lata 2017-2020”.

W przekazanych w dniu 19 listopada 2021 r. dwóch wersjach opracowania Diagnozy i oceny realizacji Programu na lata 2017-2020 wykonawca nie dokonał oceny realizacji Programu, pomimo, że w spisie treści zawarł taki temat. Wskazał jednak utrudnienia oceny osiągnięcia celów, tj. brak docelowych wartości wskaźników jakie należało osiągnąć oraz trwającą sytuację pandemiczną. W poprawionym opracowaniu przekazanym w dniu 9 grudnia 2021 r. wykonawca wskazał, że w świetle przeprowadzonych badań należy uznać realizację Programu za umiarkowanie pozytywną. Dodał, że obliczenie i interpretacja wskaźników i opisu przedmiotu zamówienia powinna w sposób metodyczny i poprawny umożliwić kompleksową ocenę tego programu, co było niewykonalne z przyczyn zarówno merytorycznych, jak i empirycznych. Pod względem merytorycznym opracowane wskaźniki nie miały wartości referencyjnych, tj. założeń jaki poziom tych wskaźników chciało się osiągnąć w horyzoncie planowania (czyli od 2017 r. do 2021 r.). Pod względem empirycznym

⁹² Przedstawiane były w ujęciu kwartalnym i narastającym od początku roku.

⁹³ W tym m.in. dotyczących liczby projektów związanych z likwidacją barier funkcjonalnych i kwotą dofinansowania przeznaczoną na likwidację tych barier; liczby funkcjonujących ZAZ i kwotą wydatkowaną z zakresie ich funkcjonowania.

⁹⁴ Dalej: Diagnoza.

brakowało danych, aby można było obliczyć te wskaźniki w okresie trwania Programu. Nikt nie gromadził danych o realizacji zadań jakie przyjęto za podstawę do obliczenia przyjętych wskaźników. Wykonawca zwymiarował również jedynie pięć wskaźników spośród 91 przyjętych w Programie. Opis stwierdzonej nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 3, str. 15-359)

Na podstawie protokołu odbioru pracy⁹⁵ stanowiącym załącznik do umowy⁹⁶ zawartej z wykonawcą pracownik Wydziału Badań Społecznych, w dniu 19 listopada 2021 r., odebrał wersję papierową Diagnozy wraz z oceną realizacji Programu (opracowanie zawierało 182 strony). Pomimo, że druk protokołu wymagał wskazania stwierdzonych usterek w przedmiocie umowy (które Wykonawca zobowiązałby się usunąć nieodpłatnie w wyznaczonym terminie), nie wskazano w nim żadnych uwag dotyczących konieczności naniesienia zmian. Jednak w tym samym dniu wykonawca przekazał do MCPS wersję elektroniczną ww. Diagnozy i oceny realizacji Programu, która odbiegała od wersji papierowej i zawierała 158 stron. Ponadto w dniu 9 grudnia 2021 r. wykonawca przesłał drogą elektroniczną kolejną, ostateczną wersję opracowania, która zawierała 128 stron. Zapłaty za wykonanie przedmiotu umowy w wysokości 90 tys. zł dokonano 23 grudnia 2021 r. Opis stwierdzonej nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 112-119; t. 3, str. 1-112)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Regulaminie kontroli zewnętrznej podmiotów podlegających kontroli na mocy przepisów prawa oraz zawartych umów i porozumień, a także w Regulaminie kontroli wewnętrznej MCPS nie wskazano metod i sposobów dokonywania zmian w planach kontroli. Dyrektor MCPS wyjaśnił, że z powodu przeoczenia w ww. regulaminach nie określono trybu i sposobu wprowadzania zmian w planach kontroli. Uzasadnienia prowadzenia zmian do planów były przekazywane w formie ustnej i uznawane były za zasadne. Zdaniem NIK określenie metod i sposobów wprowadzania zmian do planów kontroli jak i opracowanie ich pisemnego uzasadnienia jest niezbędne w celu rzetelnego i przejrzystego planowania działań kontrolnych MCPS.

W opinii NIK wyżej opisany sposób wprowadzania zmian w planach kontroli jest niezgodny z założeniami standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych. Zgodnie ze standardami procedury wewnętrzne stanowią dokumentację kontroli zarządczej, która powinna być spójna i dostępna dla wszystkich osób, dla których jest niezbędna. Efektywny system komunikacji powinien zapewnić nie tylko przepływ informacji, ale także właściwe zrozumienie przez odbiorców. Osobom zarządzającym i pracownikom należy zapewnić, w odpowiedniej formie i czasie właściwe oraz rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań. Mechanizmy przekazywania ważnych informacji w obrębie struktury organizacyjnej jednostki powinny opierać się na efektywnych mechanizmach.

(akta kontroli t. 2, str. 1-18; t. 6, str. 42-389, 520-521)

2. W MCPS nie opracowano planu audytu wewnętrznego na 2019 rok i nie realizowano zadań z tego zakresu, pomimo że funkcja audytu wewnętrznego została określona w § 14 Regulaminu organizacyjnego MCPS z 2018 r. oraz § 21 Regulaminu organizacyjnego MCPS z 2019 r., co stanowi naruszenie art. 283 ust. 1 w związku z art. 274 ust. 3 ustawy o finansach publicznych oraz § 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu⁹⁷. Dyrektor MCPS wyjaśnił, że żadna z trzech osób zatrudniona w ówczesnym Wydziale ds. Audytu i Kontroli nie posiadała wymaganych kwalifikacji określonych w art. 286 ust. 1 pkt 5 ustawy o finansach publicznych oraz wiedzy i umiejętności dotyczących planowania audytów, opracowywania programów audytów oraz ich realizowania.

⁹⁵ Dalej: Protokół.

⁹⁶ Umowa nr 3/MCPS/08/2021/B/BS z dnia 11 sierpnia 2021 r.

⁹⁷ Dz. U. z 2018 r., poz. 506, dalej: rozporządzenie w sprawie audytu.

Ponadto roczne plany audytu wewnętrznego na lata 2020-2021 przygotowane zostały odpowiednio w dniach: 31 marca 2020 r. oraz 31 marca 2021 r., co stanowi naruszenie art. 283 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym do końca roku przygotowuje się plany audytu na rok następny. Sprawozdania z wykonania planów audytu wewnętrznego za lata 2020-2021 sporządzone zostały odpowiednio w dniach: 31 marca 2021 r. oraz 31 marca 2022 r., pomimo że zgodnie z art. 283 ust. 5 ustawy o finansach publicznych oraz § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie audytu, sprawozdania z wykonania planu audytu wewnętrznego sporządza się do końca stycznia każdego roku kalendarzowego, za rok poprzedni.

(akta kontroli t. 1, str. 28-117; t. 2, str. 1-18; t. 6, str. 540-560)

3. Przyjęte przez MCPS w Programie na lata 2017-2021 wskaźniki uniemożliwiały jego monitoring oraz ocenę stopnia realizacji celów w nim zawartych. Jedynie pięć spośród 91 wskaźników przyjętych w ramach Programu zostało zwymiarowanych. MCPS nie prowadziło monitoringu pozostałych 86 wskaźników.

Dyrektor MCPS wyjaśnił, że Centrum prowadziło permanentny monitoring na podstawie kwartalnych sprawozdań rzeczowo-finansowych samorządu województwa o zadaniach zrealizowanych ze środków PFRON. Wobec powyższego opracowanie analiz było bezprzedmiotowe. MCPS prowadził permanentny monitoring tylko tych wskaźników, do których miał bezpośredni dostęp (tj. pięciu wskaźników spośród 91). Pozostałych 86 wskaźników nie monitorowano, ponieważ wymagało to zgromadzenia danych w sposób przekraczający możliwości kadrowe i organizacyjne. W ostatnim roku funkcjonowania Programu MCPS powierzył to zadanie wykonawcy zewnętrznemu. Wykonawca ocenił realizację programu jako umiarkowanie pozytywną, co potwierdza, że wskaźniki zawarte w programie nie uniemożliwiły jego oceny.

NIK zauważa, że wykonawca zewnętrzny również zwymiarował tylko pięć wskaźników spośród 91 zawartych w Programie i wskazał, że kompleksowa ocena Programu była niewykonalna z przyczyn zarówno merytorycznych, jak i empirycznych. W Programie na lata 2017-2021, opracowanym przez Centrum nie określono wartości początkowych i końcowych wskaźników/mierników. Tym samym MCPS nie zapewniało narzędzi umożliwiających ocenę osiągniętych efektów realizowanego Programu, co również uniemożliwiało pomiar stopnia osiągnięcia założonych celów szczegółowych. Zwrócić należy uwagę, że w myśl pkt B.6. Standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁹⁸ monitorowanie celów i zadań wykonywane jest za pomocą wyznaczonych mierników. Brak określonych wartościowo wskaźników i mierników miał również wpływ na możliwość monitorowania przez Centrum zadań realizowanych w ramach Programu.

(akta kontroli t. 1, str. 216-490; t. 3, str. 552-762)

4. MCPS dokonało odbioru nieskończonego/wymagającego wprowadzenia zmian przedmiotu umowy⁹⁹ (opracowania Diagnozy i oceny realizacji Programu) na podstawie protokołu odbioru pracy¹⁰⁰. Pomimo, że formularz protokołu odbioru pracy wymagał wskazania stwierdzonych usterek w przedmiocie umowy, MCPS żadnych usterek nie wskazał. Kierownik Wydziału Badań Społecznych zeznał, że usterki nie były znaczącymi usterekami. Dlatego pracownik Wydziału Badań Społecznych dokonał odbioru przedmiotu umowy.

Zdaniem NIK umowa nie różnicowała znaczących i nieznaczących usterek. Odbiór przedmiotu umowy odbył się pomimo konieczności naniesienia zmian, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w zapisach protokołu odbioru. Brak wskazania usterek pozbawił MCPS podstaw żądania dokonania poprawek w tym zakresie, a ich wykonanie przez nastąpiło wyłącznie w oparciu o dobrą wolę wykonawcy.

(akta kontroli t. 2, str. 113-119; t. 3, str. 12-359)

OCENA CZĄSTKOWA

W MCPS opracowano regulacje w zakresie kontroli zarządczej jednak nie zapewniło to efektywności i skuteczności przepływu informacji. W umowach zawieranych pomiędzy MCPS a beneficjentami zamieszczano postanowienia zapewniające możliwość sprawowania

⁹⁸ Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r. nr 15, poz. 84).

⁹⁹ Umowa nr 3/MCPS/08/2021/B/BS z dnia 11 sierpnia 2021 r.

¹⁰⁰ Załącznik nr 3 do umowy nr 3/MCPS/08/2021/B/BS z dnia 11 sierpnia 2021 r.

kontroli nad realizowanymi zadaniami. Prawidłowo przeprowadzono kontrole zarówno zewnętrzne w jednostkach realizujących zadania ze środków PFRON oraz kontrole wewnętrzne w Wydziale ds. Osób Niepełnosprawnych z zakresu zadań realizowanych w obszarze rehabilitacji zawodowej i społecznej. W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono jednak, że w Regulaminie kontroli zewnętrznej i w Regulaminie kontroli wewnętrznej nie wskazano metod i sposobów dokonywania zmian w planach kontroli. Ponadto w 2019 r. w MCPS nie prowadzono audytu wewnętrznego, m.in. przez co nie była możliwa systematyczna ocena systemu kontroli zarządczej. W Programie na lata 2017-2021 przyjęto wskaźniki, które uniemożliwiały jego monitoring oraz ocenę stopnia jego realizacji. Centrum odebrało od wykonawcy zewnętrznej wymagającą wprowadzenia modyfikacji Diagnozę oraz ocenę realizacji Programu i nie wskazało w protokole odbioru pracy usterek wymagających wyeliminowania, co uniemożliwiło żądania jego poprawy.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Dokonanie przeglądu i zaktualizowanie Zasad ws. ZAZ, w tym o obecny stan prawny i stan faktyczny (miejsce składania wniosków).
2. Nieprocedowanie wniosków o dofinansowanie kosztów tworzenia i działania ZAZ, w przypadku ich nieterminowego uzupełnienia przez wnioskodawcę.
3. Terminowe powiadamianie wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia wniosków o dofinansowanie kosztów tworzenia i działania ZAZ.
4. Rozważenie zmian organizacyjnych w zakresie skrócenia czasu rozliczania kosztów działania ZAZ (np. stworzenie systemu próbkowania badanych kosztów).
5. Zawieranie prawidłowych danych w rozliczeniach dotacji z realizacji zadań publicznych.
6. Zawieranie wymaganych informacji w sporządzanych umowach o realizację zadania publicznego.
7. Informowanie realizatorów zadań zleczonych o zaakceptowaniu sprawozdań końcowych po dokonaniu akceptacji rozliczenia dotacji.
8. Opracowanie metod i sposobów wprowadzania zmian do planów kontroli, mających na celu wsparcie rzetelnego i przejrzystego planowania działań kontrolnych MCPS oraz uzupełnienie regulacji wewnętrznych w tym zakresie.
9. Terminowe sporządzanie planów audytu wewnętrznego oraz sprawozdań z wykonania planów audytu wewnętrznego.
10. Określanie w wojewódzkich programach dotyczących wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych wskaźników umożliwiających ich monitorowanie oraz dokonanie oceny ich realizacji.
11. Dokonywanie odbiorów zleczonych prac na podstawie rzetelnie sporządzonych protokołów odbioru.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 11 sierpnia 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

/-/

Kontrolerzy
Sonia Kubica
Specjalista kp.

/-/

.....
podpis

.....
podpis

Konrad Kostępski
Główny specjalista kp.

/-/

.....
podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

.....
podpis